

D4.1. Λευκή Βίβλος για την καθοδήγηση στον κατασκευαστικό

WP4. Εμπλοκή των νέων στο οικοσύστημα των κατασκευών

Δεκέμβριος 2024

**Co-funded by
the European Union**

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά του/των συγγραφέα/ων και δεν αντανακλούν κατ' ανάγκη τις απόψεις και τις γνώμες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για αυτά.

FUNDACIÓN
LABORAL
DE LA CONSTRUCCIÓN

Fundación Laboral de la
Construcción (Ισπανία)

Confederación Nacional
de la Construcción

Confederación Nacional de la
Construcción (Ισπανία)

ENTE UNICO FORMAZIONE E SICUREZZA

Ente Unico Formazione e Sicurezza
(Ιταλία)

ASSOCIAZIONE NAZIONALE
COSTRUTTORI EDILI

Associazione Nazionale Costruttori
Edili (Ιταλία)

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ
ΕΡΓΟΛΑΒΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.

Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων
Κατασκευών Κύπρου (Κύπρος)

EDUCATION CENTER
"Ο ΟΙΚΟΔΟΜΟΣ" K.E.P.O. LTD

Kentro Ekpaidefsis "Ο Οικodomos"
K.E.P.O. LTD (Κύπρος)

U Studies
ΚΔΒΜ

U Studies (Ελλάδα)

ΠΕΔΜΕΔΕ
1989
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ
ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΠΑΝHELLENIC ASSOCIATION OF ENGINEERS
CONTRACTORS OF PUBLIC WORKS

Πανελλήνια Ένωση Διπλωματούχων
Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων
Έργων (Ελλάδα)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Κεφάλαιο I

1.1 Εισαγωγή.....3

1.2 Μεθοδολογία..... 3

Κεφάλαιο II

2.1 Αποτελέσματα της έρευνας: Μοντέλα συμβουλευτικής καθοδήγησης για κάθε χώρα..... 5

2.2 Αποτελέσματα από την έρευνα πεδίου.....43

Κεφάλαιο III

3.1 Σύσταση για τους συμβούλους και τους εκπαιδευτές.....46

3.2 Συμπεράσματα..... 48

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

1.1 Εισαγωγή

Ο κατασκευαστικός κλάδος, ο οποίος είναι βασικός τομέας για την οικονομία της ΕΕ, χρειάζεται εργαζόμενους για να ανταποκριθεί στις νέες προκλήσεις που του επιβάλλει η ψηφιακή και πράσινη μετάβαση ως εκ τούτου είναι αναγκαίο να γίνει πιο ελκυστικός για το νεότερο εργατικό δυναμικό.

Η κακή εικόνα του κλάδου στους νέους πρέπει σίγουρα να βελτιωθεί μέσω εκστρατειών επικοινωνίας, εκδηλώσεων δικτύωσης, εμπορικών εκθέσεων και διαγωνισμών. Είναι θεμελιώδες να καταπολεμηθούν τα στερεότυπα που επικρατούν στην κοινωνία σχετικά με τον κατασκευαστικό τομέα, εφαρμόζοντας προγράμματα ευαισθητοποίησης, κατάρτισης και εκπαίδευσης και παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με την εξέλιξη της σταδιοδρομίας και τις ευκαιρίες απασχόλησης στον κατασκευαστικό τομέα.

Σε αυτό το πλαίσιο, καθοριστικό ρόλο διαδραματίζουν οι εκπαιδευτές και οι σύμβουλοι, οι οποίοι είναι σημαντικά πρόσωπα στη διαδικασία κατάρτισης των νέων και των ατόμων που αναζητούν εργασία. Αποτελούν τον σύνδεσμο μεταξύ των ανθρώπων και της αγοράς εργασίας και οι γνώσεις τους, η ικανότητά τους να επικοινωνούν με τους νέους και η ευαισθησία τους παίζουν καθοριστικό ρόλο στο να φέρουν τους νέους πιο κοντά στον κόσμο της εργασίας.

Είναι, επομένως, αναγκαίο να κατανοηθεί πώς οι σύμβουλοι και οι εκπαιδευτές μπορούν να επιτελέσουν αυτά τα καθήκοντα, σε συνεργασία με τους παρόχους κατάρτισης και τους ενδιαφερόμενους φορείς του κατασκευαστικού τομέα.

1.2 Μεθοδολογία

Υπό το πρίσμα της προηγούμενης παραγράφου, το πακέτο εργασίας 4 του έργου Pact4youth, με τίτλο "Εμπλοκή των νέων στο οικοσύστημα των κατασκευών", σχεδιάστηκε για να αλλάξει την οπτική των νέων απέναντι στον τομέα και να εκπονήσει ένα φιλικό προς το χρήστη έγγραφο που θα χρησιμοποιείται από τους συμβούλους στις δραστηριότητες καθοδήγησης και συμβουλευτικής.

Σε αυτό το πλαίσιο, οι εταίροι έπρεπε να συνεργαστούν για την υλοποίηση του D4.1 αναπτύσσοντας μια "Λευκή Βίβλο για την καθοδήγηση στον κατασκευαστικό κλάδο".

Για το σκοπό αυτό, η εργασία 4.1 με τίτλο *"Προσαρμοσμένη συμβουλευτική, καθοδήγηση και καθοδήγηση"* αναπτύχθηκε ως εξής:

- **Έρευνα:** κάθε πάροχος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ανά χώρα διεξήγαγε μελέτη σχετικά με τα μοντέλα και τις υπηρεσίες καθοδήγησης/συμβουλευτικής για τους νέους: τύποι (εκπαιδευτικοί, επαγγελματικοί, επαγγελματικοί...), τεχνικές και εργαλεία που χρησιμοποιούνται, τυπολογία των χρηστών. Στόχος ήταν η έρευνα βέλτιστων πρακτικών και υλικού μελέτης από υπάρχουσες πηγές, εκδηλώσεις και δραστηριότητες που έχουν ήδη διεξαχθεί σε εθνικό επίπεδο, όπως διάφορα έργα που αποσκοπούσαν στην προσέλκυση νέων σπουδαστών μέσω δραστηριοτήτων πληροφόρησης σχετικά με τις ευκαιρίες κατάρτισης και απασχόλησης στις κατασκευές. Το αποτέλεσμα αυτής της έρευνας είναι μια εθνική έκθεση για κάθε χώρα.
- **Έρευνα πεδίου:** σε συνέχεια των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Πακέτου Εργασίας 2, το δεύτερο βήμα ήταν η συμμετοχή συμβούλων, μελών ή μη της ομάδας υψηλού επιπέδου, σε μια ομάδα εστίασης για τη συμπλήρωση των πληροφοριών που συλλέχθηκαν στο πλαίσιο της έρευνας γραφείου. Η εργασία αυτή έγινε ανά χώρα, με συνεργατικό τρόπο.
- **Ανάπτυξη της Λευκής Βίβλου:** η ιδέα ήταν να δημιουργηθεί ένα πολύτιμο βοήθημα για τους συμβούλους που θα το χρησιμοποιούσαν στις δραστηριότητες καθοδήγησης και συμβουλευτικής προς τους νέους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

2.1 Αποτελέσματα από την έρευνα: ανάλυση των μοντέλων συμβουλευτικής καθοδήγησης σε κάθε χώρα

Στην παρούσα παράγραφο εξηγούνται τα αποτελέσματα της έρευνας που διεξήχθη από τα κέντρα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε κάθε χώρα εταίρο, σύμφωνα με τον κατάλογο των πληροφοριών που απαιτούνται στο παράρτημα I των κατευθυντήριων γραμμών του WP4. Όλα τα κέντρα ΕΕΚ έπρεπε να καταρτίσουν εθνική έκθεση για την εξατομικευμένη συμβουλευτική, καθοδήγηση και καθοδήγηση.

1. Η ανάλυση ξεκίνησε από την περιγραφή του συστήματος κατάρτισης και παροχής συμβουλών σε κάθε χώρα εταίρο, περιγράφοντας το ρόλο των θεσμών όπου υπάρχουν.

Στην Κύπρο κυβερνητικά ιδρύματα, ιδιωτικοί φορείς κατάρτισης και παρακρατικοί φορείς που εκπροσωπούν εργοδότες και εργαζόμενους αποτελούν τη ραχοκοκαλιά του κρατικού συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και συμβουλευτικής. Έχει έναν πυρήνα με επίκεντρο την **Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑΑΔΑ)**, η οποία ενεργεί ως πρωταγωνιστής στην προώθηση της δια βίου μάθησης και της ανάπτυξης του εργατικού δυναμικού. Η ΑΑΔΑ είναι ο κύριος αρμόδιος φορέας για την προώθηση της επαγγελματικής κατάρτισης και της δια βίου μάθησης στην Κύπρο, ο οποίος επεξεργάζεται πολιτικές, χρηματοδοτεί προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και πιστοποιεί τους παρόχους της εν λόγω κατάρτισης. Συντονίζει το σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας και παρέχει χρηματοδότηση και κίνητρα τόσο στους εργοδότες όσο και στους εργαζόμενους που συμμετέχουν στα προγράμματα κατάρτισης.

Τα δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα, οι ιδιωτικοί πάροχοι κατάρτισης και οι συμβουλευτικοί εργασιακοί φορείς έχουν τη συμβολή τους στη λειτουργία, καθιστώντας την ευέλικτη στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Ειδικότερα, οι τεχνικές σχολές θέτουν επαγγελματική κατάρτιση σε πολυάριθμους κλάδους, το ίδιο και τα ιδρύματα μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και τα δημόσια πανεπιστήμια. Το Υπουργείο Παιδείας,

Πολιτισμού, Νεολαίας και Αθλητισμού εποπτεύει αυτά, ώστε να ευθυγραμμίζονται με τις εθνικές στρατηγικές για την απασχόληση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων.

Οι ιδιωτικοί πάροχοι κατάρτισης είναι συνήθως διαπιστευμένοι από την ΑΑΔΑ και παρέχουν εξειδικευμένη κατάρτιση τόσο σε γενικό όσο και σε ειδικότερο επίπεδο. Παραδείγματα αποτελούν τα περισσότερα από αυτά τα προγράμματα κατάρτισης, τα οποία έχουν σχεδιαστεί ειδικά για να καλύπτουν τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και τις περισσότερες φορές συγχρηματοδοτούνται από τους ίδιους τους εργοδότες.

Το συμβουλευτικό όργανο εργασίας, με συμβουλευτική ιδιότητα, αποτελούμενο από μέλη εργοδοτικών οργανώσεων, συνδικάτων και υπουργείων, ασκεί σημαντική επιρροή στον καθορισμό των πολιτικών κατάρτισης και ανάπτυξης. Εγγυάται ότι οι απόψεις των κοινωνικών εταίρων λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαδικασία εκπόνησης των εθνικών στρατηγικών για την απασχόληση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων.

Όσον αφορά τους **παραταξιακούς θεσμούς**, οι οργανώσεις αυτές δημιουργούνται συνήθως μέσω αμοιβαίας συμφωνίας μεταξύ εργοδοτικών οργανώσεων και συνδικάτων και συχνά επικεντρώνονται σε συγκεκριμένους κλάδους. Οι παραταξιακοί θεσμοί διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη συμμετοχή τόσο των εργοδοτών όσο και των εργαζομένων στη διαμόρφωση του συστήματος επαγγελματικής κατάρτισης και οι κύριοι ρόλοι τους σχετίζονται με τις συνεργατικές, διαδικασίες λήψης αποφάσεων, τα τομεακά προγράμματα κατάρτισης, τις δραστηριότητες παρακολούθησης και πιστοποίησης, τη συμβουλευτική και τον επαγγελματικό προσανατολισμό.

Στην **Ελλάδα** το Εθνικό Σύστημα Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ) αναπτύσσεται στα επίπεδα τρία (3), τέσσερα (4) και πέντε (5) του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων ως εξής:

Το επίπεδο τρία (3) περιλαμβάνει:

- τις Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ε.Σ.Κ.) που σταμάτησαν τη λειτουργία τους πέρυσι.

- τις Επαγγελματικές Σχολές Μαθητείας (ΕΠΑ.Σ.) του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ., μετονομάστηκε σε Δημόσια Υπηρεσία Εργασίας - Δ.Υ.Π.Α.)

Το επίπεδο τέσσερα (4) περιλαμβάνει:

- τα Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑ.Λ.) και τα Λύκεια των Ενιαίων Ειδικών Επαγγελματικών Λυκείων

Το επίπεδο πέντε (5) περιλαμβάνει:

- τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.)
- η τάξη μαθητείας μετά το λύκειο της ΕΠΑ.Λ.

Η Συνεχής Επαγγελματική Κατάρτιση υλοποιείται μέσω ιδρυμάτων που ονομάζονται "Κέντρα Δια Βίου Μάθησης" (Κ.Δ.Β.Μ.).

Υπάρχει ένα ευρύ δίκτυο Κέντρων Δια Βίου Μάθησης στην Ελλάδα. Τα δημόσια Κ.Δ.Β.Μ. λειτουργούν συνήθως ως τμήματα των Ιδρυμάτων Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης Ενηλίκων (π.χ. Πανεπιστήμια). Υπάρχουν επίσης ιδιωτικά Κ.Δ.Β.Μ. και Κ.Δ.Β.Μ. που λειτουργούν από συνδικάτα, ενώσεις και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Τα κέντρα αυτά υλοποιούν στοχευμένα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και τα περισσότερα από αυτά επιδοτούνται από τα ταμεία της ΕΕ.

Όσον αφορά τη **συμβουλευτική στο πλαίσιο της δημόσιας εκπαίδευσης**, στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα λειτουργούν υπηρεσίες συμβουλευτικής. Στο πλαίσιο της δημόσιας εκπαίδευσης, υπάρχουν Κέντρα Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (ΚΕΣΥΠ) του Υπουργείου Παιδείας, τα οποία λειτουργούν σε περιφερειακό επίπεδο ανά Διεύθυνση Εκπαίδευσης. Εξυπηρετούν μαθητές, νέους έως 25 ετών, γονείς, εκπαιδευτικούς και κάθε ενδιαφερόμενο.

Ο επαγγελματικός προσανατολισμός στο πλαίσιο της δημόσιας εκπαίδευσης είναι μια διαδικασία που βοηθά τους μαθητές κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους να συνειδητοποιήσουν τις κλίσεις και να αναπτύξουν δεξιότητες που θα τους επιτρέψουν να διαχειριστούν τα ζητήματα της προσωπικής και επαγγελματικής τους ανάπτυξης. Οι εξειδικευμένοι σύμβουλοι

χρησιμοποιώντας τεστ επαγγελματικού προσανατολισμού, συνεντεύξεις και άλλες δραστηριότητες τους βοηθούν να επιλέξουν τις σπουδές που θα ακολουθήσουν, οι οποίες θα τους οδηγήσουν σε επαγγελματικές επιλογές που ανταποκρίνονται στις ικανότητες και τα ενδιαφέροντά τους.

Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός έχει ως στόχο να βοηθήσει τους μαθητές να λάβουν εκπαιδευτικές αποφάσεις για τον σχεδιασμό της επαγγελματικής τους πορείας. Συγκεκριμένα: λαμβάνουν ακριβείς και έγκαιρες πληροφορίες για τις σπουδές, τα επαγγέλματα και την αγορά εργασίας- μαθαίνουν πώς να αναζητούν, να αξιολογούν και να αξιοποιούν πληροφορίες, με βάση την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των μαθητών, στη σημερινή κοινωνία της Δια Βίου Μάθησης- διερευνούν τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας, τα ενδιαφέροντα, τις ικανότητες-δεξιότητες και τις αξίες, ώστε να μπορούν να κάνουν τις επιλογές που τους ταιριάζουν- διευκολύνουν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, σύμφωνα με τις πληροφορίες που έχουν συγκεντρώσει για τις εκπαιδευτικές τους επιλογές και τις επαγγελματικές τους προοπτικές.

Όσον αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση, τα **Γραφεία Διασύνδεσης των Πανεπιστημίων** παρέχουν συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στους φοιτητές και τους αποφοίτους των αντίστοιχων ιδρυμάτων τους. Αποτελούν ουσιαστικά τον συνδετικό κρίκο μεταξύ του Πανεπιστημίου και της αγοράς εργασίας μέσω της συμβουλευτικής σταδιοδρομίας και της πρακτικής άσκησης. Μέσω της λειτουργίας τους στοχεύουν στη διευκόλυνση της επαγγελματικής και κοινωνικής αποκατάστασης των αποφοίτων τους. Παράλληλα, προσφέρουν πληροφορίες για εσωτερικά και εξωτερικά προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών, για διαθέσιμες υποτροφίες, κληροδοτήματα και χορηγίες, για τη σύνταξη βιογραφικού σημειώματος και τη συνέντευξη και για τη διοργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων, ημερών καριέρας και άλλων εκδηλώσεων.

Στην Ελλάδα, τα Κέντρα Προώθησης της Απασχόλησης της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης αποτελούν τις κύριες δομές της Υπηρεσίας, με στόχο την εφαρμογή ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, συμβάλλοντας στη μείωση της ανεργίας. Η εξατομικευμένη προσέγγιση αποτελεί υποστηρικτική διαδικασία για τη σύνδεση της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας και προϋπόθεση για τη σύνδεση των εγγεγραμμένων αναζητούντων εργασία με ενεργές μορφές απασχόλησης.

Δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία εξατομικευμένης προσέγγισης έχουν όλοι όσοι είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο ανέργων της Υπηρεσίας και διατηρούν έγκυρη κάρτα ανεργίας. Ωστόσο, με την εφαρμογή του πλαισίου αμοιβαίων υποχρεώσεων, αυτό αποτελεί πλέον και δική τους υποχρέωση.

Η διαδικασία εξατομικευμένης προσέγγισης εστιάζει:

- στον καθορισμό του επαγγελματικού στόχου του ατόμου
- στη διερεύνηση των επαγγελματικών χαρακτηριστικών, δεξιοτήτων και ικανοτήτων
- στην επιτυχή σύνδεση και σύνδεση του επαγγελματικού προφίλ του ατόμου με τις απαιτήσεις της θέσης εργασίας
- στην επαγγελματική συμβουλευτική υποστήριξη σε ατομικό επίπεδο

Η διαδικασία της εξατομικευμένης προσέγγισης ολοκληρώνεται με τη σύνταξη του **Ατομικού Ψηφιακού Σχεδίου Δράσης** που περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με το επαγγελματικό προφίλ και τους επαγγελματικούς στόχους σύμφωνα με το βιογραφικό σημείωμα. Περιλαμβάνει ατομικές δράσεις και ενέργειες στις οποίες πρέπει να συμμετάσχει ο δικαιούχος, ώστε να βοηθηθεί στη διαδικασία ένταξης ή επανένταξής του στην αγορά εργασίας. Το Ψηφιακό Ατομικό Σχέδιο Δράσης είναι ένα δυναμικό αρχείο, το οποίο εμπλουτίζεται με κάθε νέα καταχώρηση στοιχείων που πραγματοποιεί ο ωφελούμενος, είτε με δική του πρωτοβουλία είτε μετά από συνεργασία με Σύμβουλο Εργασίας της ΔΥΠΑ.

Η Συμβουλευτική στο πλαίσιο των προγραμμάτων Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης περιλαμβάνει συμβουλευτική συνεδρία για την απασχόληση, προκειμένου να διευκολυνθεί η ένταξη στην αγορά εργασίας στην περίπτωση του ανέργου- για τη διασφάλιση των θέσεων εργασίας, εάν πρόκειται για εργαζόμενους των οποίων οι θέσεις εργασίας απειλούνται λόγω αλλαγών στο παραγωγικό-οικονομικό περιβάλλον- για την επαγγελματική βελτίωση, την ανάπτυξη της σταδιοδρομίας, τον επαγγελματικό αναπροσανατολισμό, την εργασιακή κινητικότητα, εάν πρόκειται για πραγματικούς εργαζόμενους. Η διαδικασία οργανώνεται και διευθύνεται από τα κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης/ κέντρα μακροχρόνιας μάθησης που είναι πιστοποιημένα στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Στην Ιταλία, το εθνικό σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι οργανωμένο σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της αυτονομίας των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Το κράτος έχει αποκλειστική νομοθετική αρμοδιότητα για τους "γενικούς κανόνες εκπαίδευσης" και για τον καθορισμό των βασικών επιπέδων υπηρεσιών που πρέπει να διασφαλίζονται σε όλη την εθνική επικράτεια. Το κράτος καθορίζει επίσης τις θεμελιώδεις αρχές που πρέπει να τηρούν οι περιφέρειες κατά την άσκηση των ειδικών αρμοδιοτήτων τους. Οι περιφέρειες έχουν ταυτόχρονη νομοθετική αρμοδιότητα στην εκπαίδευση και αποκλειστική νομοθετική αρμοδιότητα στην εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση. Τα κρατικά εκπαιδευτικά ιδρύματα έχουν αυτονομία διδασκαλίας, οργάνωσης και έρευνας, πειραματισμού και ανάπτυξης.

Το εκπαιδευτικό σύστημα είναι οργανωμένο ως εξής:

- Ο πρώτος κύκλος της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, ο οποίος διαρκεί συνολικά οκτώ χρόνια και αποτελείται από δύο διαδοχικές, υποχρεωτικές σχολικές διαδρομές:
  - **δημοτικό σχολείο:** (πενταετούς διάρκειας), για μαθητές ηλικίας 6 έως 11 ετών. Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση αποτελεί ένα κρίσιμο στάδιο στην εκπαίδευση ενός παιδιού. Στα χρόνια αυτά εδραιώνονται οι βασικές αρχές της μάθησης και τα παιδιά αποκτούν βασικές δεξιότητες στην ανάγνωση, τη γραφή και τα μαθηματικά, οι οποίες είναι απαραίτητες για τη μελλοντική τους ανάπτυξη.
  - **κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση:** (τριετής διάρκεια), για την οποία είναι συνήθως μεταξύ 11 και 14 ετών, εμβαθύνουν στα βασικά μαθήματα και αρχίζουν να σπουδάζουν ξένες γλώσσες. Στο τέλος, οι μαθητές δίνουν κρατικές εξετάσεις.
- Ο δεύτερος κύκλος εκπαίδευσης χωρίζεται σε δύο τύπους διαδρομών:
  - **δευτεροβάθμια εκπαίδευση:** για μαθητές που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τον πρώτο κύκλο εκπαίδευσης. Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση διαρκεί πέντε χρόνια και χωρίζεται σε διάφορες σειρές μαθημάτων: λύκεια, τεχνικά ινστιτούτα και επαγγελματικά ινστιτούτα. Οι μαθητές, ηλικίας μεταξύ 14 και 19 ετών, μπορούν να επιλέξουν την πορεία που ταιριάζει καλύτερα στις κλίσεις και τις φιλοδοξίες τους. Στο τέλος, δίνουν εξετάσεις για το απολυτήριο, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εισαγωγή στο πανεπιστήμιο.

- ο **τριετή και τετραετή προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK)**: για μαθητές που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τον πρώτο κύκλο εκπαίδευσης.

Μετά την απόκτηση διπλώματος, τα μαθήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης προσφέρονται από πανεπιστήμια, ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανώτερα τεχνικά ινστιτούτα (ITS) με διαφορετικούς τύπους μαθημάτων:

- μαθήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που προσφέρονται από τα πανεπιστήμια.
- μαθήματα τριτοβάθμιας επαγγελματικής κατάρτισης που προσφέρονται από τα ITS (Istituti Tecnici Superiori).

Το πανεπιστημιακό σύστημα χωρίζεται σε τρεις κύκλους:

- Ο πρώτος κύκλος (πτυχίο): διαρκεί τρία χρόνια και παρέχει βασική εκπαίδευση.
- Ο δεύτερος κύκλος (μεταπτυχιακό): διαρκεί 2 χρόνια και επιτρέπει την εμβάθυνση των δεξιοτήτων
- Τρίτος κύκλος (διδακτορικό): διαρκεί τουλάχιστον τρία χρόνια και είναι αφιερωμένος σε προχωρημένη έρευνα.

Μέχρι σήμερα, η Ιταλία έχει αντιστοιχίσει το επίπεδο του ΕΠΕΠ στα περισσότερα δημόσια προσόντα που εκδίδονται από το Υπουργείο Παιδείας, Πανεπιστημίων και Έρευνας και τις Περιφέρειες.

Σε ό,τι αφορά, συγκεκριμένα, την κατάρτιση στον κατασκευαστικό τομέα, **στην Ιταλία** οι συγκριτικά πιο αντιπροσωπευτικοί κοινωνικοί εταίροι σε εθνικό επίπεδο έχουν δημιουργήσει ένα σύστημα διμερών οργανισμών, οι οποίοι διοικούνται σε παραταξιακή βάση και συντονίζονται από την Formedil σε εθνικό επίπεδο και ασχολούνται με την κατάρτιση, την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων.

Επιπλέον, υπάρχουν περαιτέρω διμερείς οργανισμοί, οι οποίοι διοικούνται επίσης σε παρεμβατικό επίπεδο και οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για την εξασφάλιση της κανονικότητας και την εξασφάλιση πρόσθετων παροχών πρόνοιας, συμπεριλαμβανομένων των παροχών υγείας και των συμπληρωματικών παροχών.

Το ισπανικό σύστημα επαγγελματικού προσανατολισμού παρέχει πρόσβαση σε υπηρεσίες εκπαιδευτικού και επαγγελματικού προσανατολισμού για όλους τους πολίτες σε οποιοδήποτε στάδιο της ζωής τους - είτε βρίσκονται στην εκπαίδευση ή την κατάρτιση, είτε είναι εργαζόμενοι είτε άνεργοι. Καθώς η Ισπανία είναι μια αποκεντρωμένη χώρα, ο επαγγελματικός προσανατολισμός παρέχεται από διάφορα ιδρύματα και οργανισμούς σε εθνικό επίπεδο και στις Περιφέρειες (Αυτόνομες Κοινότητες) ως εξής

- Εκπαιδευτικό σύστημα
- Σύστημα απασχόλησης
- Κοινωνικοί εταίροι (οργανώσεις εργοδοτών και συνδικάτα)
- Άλλοι δημόσιοι και ιδιωτικοί οργανισμοί

Πρώτον, όσον αφορά το εκπαιδευτικό σύστημα, το βασιλικό διάταγμα 498/2020, της 28ης Απριλίου, το οποίο αναπτύσσει τη βασική οργανική δομή του Υπουργείου Παιδείας, Επαγγελματικής Κατάρτισης και Αθλητισμού, αποδίδει τις ακόλουθες αρμοδιότητες στη Γενική Υποδιεύθυνση Προσανατολισμού και Δια Βίου Μάθησης:

- ο σχεδιασμός στρατηγικών για την προώθηση του επαγγελματικού προσανατολισμού, η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος επαγγελματικού προσανατολισμού, σε συνεργασία με άλλα Τμήματα, καθώς και η διατήρηση πυλών, πλατφορμών και κοινωνικών δικτύων για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών, εμπειριών και πόρων στον τομέα του επαγγελματικού προσανατολισμού και της επαγγελματικής κατάρτισης.
- την προώθηση προγραμμάτων που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της ανάπτυξης της επαγγελματικής σταδιοδρομίας και της πρόσβασης σε επαγγελματικά προσόντα και επανεκπαίδευση.
- το σχεδιασμό και την ανάπτυξη δράσεων που προωθούν την τεχνική-επαγγελματική μάθηση καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής, τόσο μέσω δραστηριοτήτων τυπικής όσο και μη τυπικής εκπαίδευσης.

Επιπλέον, και σύμφωνα με τα ψηφίσματα και τις προτάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, οι ισπανικές διοικήσεις θεσπίζουν τα αντίστοιχα συστήματα προσανατολισμού σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές:

- Προώθηση της μόνιμης απόκτησης δεξιοτήτων: προσωπικές, εκπαιδευτικές και επαγγελματικές δεξιότητες διαχείρισης της σταδιοδρομίας.
- Διευκόλυνση της πρόσβασης όλων των πολιτών στις υπηρεσίες καθοδήγησης.
- Ανάπτυξη της διασφάλισης ποιότητας στις υπηρεσίες καθοδήγησης.
- Προώθηση του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων φορέων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Στην **Ισπανία**, όλες οι εκπαιδευτικές διοικήσεις διαθέτουν υπηρεσίες καθοδήγησης και συμβουλευτικής στα διάφορα στάδια της μη πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, τόσο της υποχρεωτικής (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση) όσο και της μεταυποχρεωτικής (απολυτήριο, επαγγελματική κατάρτιση, εκπαίδευση ενηλίκων και άλλα προγράμματα κατάρτισης που απευθύνονται σε μαθητές με ειδικές δυσκολίες λόγω κινδύνου πρόωρης εγκατάλειψης, ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών κ.λπ.) Οργανώνεται κατά προγράμματα, αναπτύσσοντας τις διάφορες δράσεις σε τρεις βασικούς τομείς:

- Προσοχή στη διαφορετικότητα και στις διαδικασίες διδασκαλίας-μάθησης.
- Υποστήριξη της λειτουργίας tutorial.
- Υποστήριξη στην ανάπτυξη του σχεδίου ακαδημαϊκού και επαγγελματικού προσανατολισμού.

Η συμβουλευτική καθοδήγηση αρθρώνεται μέσω σχεδίων δράσης και προγραμμάτων στα Κέντρα Νηπιακής και Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, στα Ινστιτούτα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και στα Ολοκληρωμένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης- αναπτύσσεται μέσω της δράσης των καθηγητών, υπό το συντονισμό του Προϊσταμένου Σπουδών και με την εξειδικευμένη συμβουλή των Ομάδων Συμβουλευτικής και των Τμημάτων που οι Περιφέρειες (Αυτόνομες Κοινότητες) με αρμοδιότητα στην εκπαίδευση διατάσσουν με διαφορετικούς τύπους κανονισμών σε κάθε περίπτωση. Αυτά τα σχέδια και προγράμματα εκπαιδευτικού και επαγγελματικού προσανατολισμού περιλαμβάνονται στο Εκπαιδευτικό Σχέδιο του σχολείου και επικαιροποιούνται ετησίως.

Τα προγράμματα και τα σχέδια περιλαμβάνουν ατομικές ή συλλογικές δραστηριότητες πληροφόρησης, διαβούλευσης, αξιολόγησης των ικανοτήτων, υποστήριξης και διδασκαλίας των

ικανοτήτων που είναι απαραίτητες για τη λήψη αποφάσεων και τη διαχείριση της σταδιοδρομίας.

Όσον αφορά το σύστημα απασχόλησης, τα **Δημόσια Κέντρα Επαγγελματικού Προσανατολισμού, Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας για την Απασχόληση** αποτελούν χώρο καινοτομίας και πειραματισμού για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας ή την ενίσχυση των δράσεων επαγγελματικού προσανατολισμού, αναζήτησης και διαμεσολάβησης στην εργασία και προώθησης της επιχειρηματικότητας.

Παρέχουν εξατομικευμένες, ολοκληρωμένες και χωρίς αποκλεισμούς υπηρεσίες συμβουλευτικής απασχόλησης, με στόχο την παροχή πληροφοριών, τη διάγνωση της ατομικής κατάστασης, τη συμβουλευτική και τη συνοδεία στις μεταβάσεις στην εργασία σε άτομα που αναζητούν εργασία, είτε από την εκπαίδευση στον κόσμο της εργασίας είτε μεταξύ των διαφόρων καταστάσεων απασχόλησης και ανεργίας που μπορεί να προκύψουν κατά τη διάρκεια του εργασιακού βίου, προκειμένου να βοηθήσουν τους χρήστες να βελτιώσουν την απασχολησιμότητά τους, να προωθήσουν την επαγγελματική τους σταδιοδρομία και να διευκολύνουν την πρόσληψή τους ή να τους καθοδηγήσουν προς την αυτοαπασχόληση. Ομοίως, και με βάση τη διάγνωση των αναγκών τους, η καθοδήγηση μπορεί να οδηγήσει στην παροχή άλλων εξειδικευμένων υπηρεσιών. Οι υπηρεσίες καθοδήγησης περιλαμβάνουν τις ακόλουθες υπηρεσίες: εκπόνηση εξατομικευμένου προφίλ- ατομική διδασκαλία, συνεχής συμβουλευτική και εξατομικευμένη προσοχή- εξατομικευμένο δρομολόγιο ή σχέδιο.

Στο πλαίσιο αυτό, οι **τομεακοί θεσμοί** διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο όσον αφορά τη βελτίωση των ευκαιριών κατάρτισης και απασχόλησης για έναν συγκεκριμένο τομέα. Στην περίπτωση του κατασκευαστικού τομέα, οι κλαδικοί κοινωνικοί εταίροι (Confederación Nacional de la Construcción (CNC) -εκπρόσωπος των εργοδοτών-, CCOO del Hábitat και Federación de Industria, Construcción y Agro de UGT (UGT FICA)) -εκπρόσωποι των εργαζομένων- δημιούργησαν το 1992 το Fundación Laboral de la Construcción (FLC), έναν ιδιωτικό μη κερδοσκοπικό διμερή οργανισμό που έχει ως στόχο να παρέχει στις επιχειρήσεις και στους εργαζομένους πόρους για να είναι πιο επαγγελματίες, ασφαλείς και εξειδικευμένοι.

2. Το δεύτερο θέμα που αναλύθηκε ήταν ο **ρόλος των συμβούλων/εκπαιδευτών στη διαδικασία της προσέλκυσης/εκπαίδευσης των νέων.**

Στην Κύπρο, οι σύμβουλοι και οι εκπαιδευτές είναι ζωτικής σημασίας για την εκπαίδευση, την καθοδήγηση και την ενίσχυση των δεξιοτήτων των νέων, ιδίως στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ). Οι ρόλοι τους είναι ποικίλοι, συνδυάζοντας εκπαιδευτικές, συμβουλευτικές και υποστηρικτικές λειτουργίες για να βοηθήσουν τους νέους να αποκτήσουν τις δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την επιτυχία στην αγορά εργασίας.

Ειδικότερα, οι **σύμβουλοι** βοηθούν τους νέους να πλοηγηθούν στην εκπαιδευτική και επαγγελματική τους πορεία, προσφέροντας πληροφορίες και συμβουλές σχετικά με διάφορες ευκαιρίες επαγγελματικής κατάρτισης και επαγγελματικής σταδιοδρομίας. Αξιολογούν τις δεξιότητες, τα ενδιαφέροντα και τις κλίσεις των νέων ατόμων, βοηθώντας τους να ευθυγραμμίσουν τις εκπαιδευτικές τους επιλογές με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Οι σύμβουλοι καθοδηγούν τους μαθητές στην αναγνώριση των δυνατών σημείων και των ενδιαφερόντων τους, δείχνοντάς τους πώς αυτά μπορούν να μετατραπούν σε επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία. Οι σύμβουλοι ενεργούν συχνά ως μέντορες, προσφέροντας εξατομικευμένη υποστήριξη σε νέα άτομα, ιδίως σε εκείνα που κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν τη φοίτησή τους ή αγωνίζονται να ολοκληρώσουν την εκπαίδευσή τους. Προσφέρουν καθοδήγηση για την αντιμετώπιση προσωπικών, ακαδημαϊκών ή κοινωνικών προκλήσεων που μπορεί να εμποδίζουν την ικανότητά τους να ολοκληρώσουν με επιτυχία την επαγγελματική κατάρτιση. Επιπλέον, βοηθούν τους νέους να μεταβούν από την εκπαίδευση στην απασχόληση, συνδέοντάς τους με θέσεις πρακτικής άσκησης, μαθητείας ή τοποθέτησης σε θέσεις εργασίας και βοηθώντας τους να κατανοήσουν τις τρέχουσες τάσεις της αγοράς εργασίας.

Όσον αφορά τους **εκπαιδευτές**, είναι επιφορτισμένοι με την παροχή τόσο πρακτικής όσο και θεωρητικής κατάρτισης, προετοιμάζοντας τους νέους για συγκεκριμένα επαγγέλματα ή επαγγέλματα, όπως οι κατασκευές, η πληροφορική, η υγειονομική περίθαλψη ή η φιλοξενία. Οι εκπαιδευτές σχεδιάζουν μαθήματα προσαρμοσμένα στις απαιτήσεις του κλάδου και προσφέρουν πρακτική εμπειρία, διασφαλίζοντας ότι οι νέοι εκπαιδευόμενοι αναπτύσσουν τις απαραίτητες τεχνικές δεξιότητες.

Οι εκπαιδευτές δίνουν έμφαση στην εκπαίδευση με βάση τις ικανότητες, όπου οι μαθητές μαθαίνουν μέσω της πρακτικής εφαρμογής. Αυτή η προσέγγιση είναι ιδιαίτερα σημαντική σε τομείς όπως οι κατασκευές ή η μηχανική, όπου η πρακτική εμπειρία είναι απαραίτητη. Οι

εκπαιδευτές διασφαλίζουν ότι οι σπουδαστές αναπτύσσουν και κατακτούν τις συγκεκριμένες δεξιότητες και γνώσεις που είναι απαραίτητες για τη μελλοντική τους σταδιοδρομία.

Οι εκπαιδευτές συνεργάζονται συχνά με βιομηχανικούς εταίρους για να προσφέρουν προγράμματα μαθητείας, επιτρέποντας στους νέους να αποκτήσουν πρακτική, πραγματική εμπειρία σε ένα επαγγελματικό περιβάλλον. Εποπτεύουν και αξιολογούν αυτές τις μαθητείες, διασφαλίζοντας ότι οι μαθητές αποκτούν τις απαραίτητες δεξιότητες κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στο χώρο εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών δεξιοτήτων, όπως η ομαδική εργασία, η επικοινωνία, η επίλυση προβλημάτων και η διαχείριση του χρόνου, οι οποίες είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία σε οποιοδήποτε επάγγελμα.

Οι σύμβουλοι και οι εκπαιδευτές συνεργάζονται για να διασφαλίσουν την ολοκληρωμένη ανάπτυξη των νέων, ώστε να σχεδιάσουν εξατομικευμένες μαθησιακές διαδρομές προσαρμοσμένες στις δυνάμεις, τα ενδιαφέροντα και τους επαγγελματικούς στόχους των ατόμων και να παρέχουν σχεδιασμό και συμβουλές σταδιοδρομίας, ενώ οι εκπαιδευτές τους εφοδιάζουν με τις πρακτικές δεξιότητες που απαιτούνται για τα επαγγέλματα που επιλέγουν.

Σε αυτό το πλαίσιο, η HRDA είναι επιφορτισμένη με τη διαπίστευση των εκπαιδευτών και τη διασφάλιση ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης συμμορφώνονται με τα εθνικά και βιομηχανικά πρότυπα. Παρέχει επίσης προγράμματα κατάρτισης για τους συμβούλους ώστε να ενημερώνονται για τις τάσεις της αγοράς εργασίας και τις τελευταίες πρακτικές συμβουλευτικής.

Το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Νεολαίας και Αθλητισμού εποπτεύει τις υπηρεσίες συμβουλευτικής σταδιοδρομίας στα δημόσια σχολεία και τα επαγγελματικά ιδρύματα, διασφαλίζοντας ότι οι νέοι έχουν πρόσβαση σε συμβουλευτική και κατάρτιση υψηλής ποιότητας.

Τέλος, οι επαγγελματικές σχολές και τα τεχνικά ιδρύματα προσφέρουν επίσημη εκπαίδευση και την απαραίτητη υποδομή για τους εκπαιδευτές ώστε να παρέχουν τα επαγγελματικά τους προγράμματα, εξασφαλίζοντας στους νέους πρόσβαση σε σύγχρονο εξοπλισμό και περιβάλλοντα μάθησης που μιμούνται τις πραγματικές συνθήκες.

Στην Ελλάδα, στο πλαίσιο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, μεταξύ άλλων, οι σύμβουλοι διαθέτουν δεξιότητες και ικανότητες που αποσκοπούν στην υλοποίηση δραστηριοτήτων συμβουλευτικής, συνεργασίας, συντονισμού, πληροφόρησης, αξιολόγησης και κατάρτισης (βλ. το πλαίσιο της ελληνικής εθνικής έκθεσης).

Ο **σύμβουλος των αιτούντων εργασία** στο πλαίσιο του ΔΥΠΑ, αντίθετα, είναι ένας επαγγελματίας που έχει ως κύριο αντικείμενο την υποστήριξη των αιτούντων εργασία με στόχο την ποιοτική αύξηση της κινητικότητας στην αγορά εργασίας και τη μείωση της ανεργίας.

Οι κύριοι στόχοι του Συμβούλου για την αναζήτηση εργασίας είναι:

- **την προετοιμασία** - υποστήριξη και ενθάρρυνση των ανέργων για την ένταξη και επανένταξή τους στην αγορά εργασίας
- **την αντιστοίχιση** του προφίλ του αναζητούντος εργασία με το προφίλ των προσφερόμενων θέσεων εργασίας.

Ο Σύμβουλος αναζητούντων εργασία παρέχει ατομική συμβουλευτική μέσω της διαδικασίας εξατομικευμένης προσέγγισης, καθώς και ομαδική συμβουλευτική σταδιοδρομίας. Παρέχει επίσης πληροφόρηση με στόχο την κινητοποίηση των αναζητούντων εργασία ώστε να ενταχθούν άμεσα στην αγορά.

Οι κύριες ευθύνες **του συμβούλου/συμβούλου του αναζητούντος εργασία** σχετίζονται με την εξατομικευμένη διαδικασία προσέγγισης, την ατομική συνέντευξη - συμβουλευτική απασχόλησης, την καταχώριση του προφίλ του υποψηφίου στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα, τη διάγνωση των αναγκών και την καταχώρισή τους, την ενημέρωση για ευκαιρίες σταδιοδρομίας, την ολοκλήρωση του ατομικού σχεδίου δράσης, την καθοδήγηση της δραστηριότητας αναζήτησης εργασίας, την παρακολούθηση της διαδικασίας.

Ο σύμβουλος συμβάλλει στη διαδικασία αντιστοίχισης μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας και παραπομπής σε εργοδότες. Επιπλέον, υλοποιεί δράσεις Ομαδικής Συμβουλευτικής με συμβουλευτική σταδιοδρομίας - αναπροσανατολισμού, συμβουλευτική σε τεχνικές αναζήτησης εργασίας και συμβουλευτική για την ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.

Στην Ιταλία, ο κατασκευαστικός τομέας εξελίσσεται συνεχώς, απαιτώντας εξειδικευμένες και σύγχρονες δεξιότητες για να ανταποκριθεί στις προκλήσεις της σημερινής αγοράς. Οι σύμβουλοι και οι εκπαιδευτές διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη διαδικασία κατάρτισης των νέων επαγγελματιών, συμβάλλοντας όχι μόνο στη μετάδοση τεχνικών γνώσεων, αλλά και στην ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων και στην προώθηση της κουλτούρας της ασφάλειας και της βιωσιμότητας.

Η συνεργασία τους όχι μόνο εμπλουτίζει τη διαδικασία κατάρτισης, αλλά και συμβάλλει στη δημιουργία επαγγελματιών που είναι έτοιμοι να ανταποκριθούν στις προκλήσεις ενός διαρκώς μεταβαλλόμενου τομέα. Η επένδυση στην κατάρτιση αυτών των επαγγελματιών σημαίνει επένδυση στο μέλλον των κατασκευών, προάγοντας τις ορθές τεχνικές δεξιότητες, την ευαισθητοποίηση σε θέματα ασφάλειας και την ισχυρή δέσμευση στη βιωσιμότητα.

Όσον αφορά τους συμβούλους, είναι απαραίτητοι για την κατανόηση της δυναμικής της κατασκευαστικής αγοράς και επιτελούν διάφορες βασικές λειτουργίες:

- **Ανάλυση της αγοράς:** παροχή εμπειριστατωμένης κατανόησης των τάσεων του κλάδου, των κανονισμών και των ευκαιριών απασχόλησης. Οι γνώσεις αυτές βοηθούν τους νέους να προσανατολιστούν στον επαγγελματικό κόσμο
Οι σύμβουλοι αναλύουν τις τάσεις στον κατασκευαστικό κλάδο, παρέχοντας στοιχεία για την ανάπτυξη των τομέων, τις δεξιότητες που απαιτούνται και τις ευκαιρίες απασχόλησης. Οι πληροφορίες που συλλέγονται είναι ζωτικής σημασίας για τον προσανατολισμό των νέων προς τις πιο υποσχόμενες ειδικότητες.
- **Υποστήριξη στον προγραμματισμό κατάρτισης:** συνεργάζονται με ινστιτούτα κατάρτισης και εταιρείες για την ανάπτυξη προγραμμάτων που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς. Αυτή η συνέργεια διασφαλίζει ότι οι νέοι αποκτούν τις δεξιότητες που απαιτούνται από τις επιχειρήσεις. Οι σύμβουλοι συνεργάζονται με εκπαιδευτικά ιδρύματα και εταιρείες σχεδιάζουν προγράμματα κατάρτισης με βάση τις ανάγκες κατάρτισης και αναπτύσσουν εξατομικευμένα προγράμματα (π.χ. μαθήματα για τη διαχείριση κατασκευαστικών έργων ή τη χρήση συγκεκριμένων τεχνολογιών)
- **Καθοδήγηση:** οι σύμβουλοι προσφέρουν ατομική υποστήριξη στους νέους, καθοδηγώντας τους στην επιλογή της κατάρτισης και της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας. Η καθοδήγηση βοηθά τους νέους να δημιουργήσουν επαγγελματικά

δίκτυα και να λάβουν τεκμηριωμένες αποφάσεις. Οι σύμβουλοι προσφέρουν συμβουλές για την ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων και παρακολουθούν την πρόοδο των νέων, παρέχοντας συνεχή ανατροφοδότηση και υποστήριξη.

- **Τεχνική συμβουλευτική:** παροχή εμπειρογνωμοσύνης σχετικά με τις νέες τεχνολογίες, τις μεθόδους κατασκευής και τις βιώσιμες πρακτικές, προετοιμάζοντάς τους να εργαστούν σε μια βιομηχανία που βασίζεται όλο και περισσότερο στην καινοτομία. Εισάγουν τους νέους σε τεχνολογίες αιχμής, όπως η τρισδιάστατη εκτύπωση στις κατασκευές και η χρήση μη επανδρωμένων αεροσκαφών για την επιτήρηση εργοταξίων. Προωθούν τη χρήση φιλικών προς το περιβάλλον υλικών και μεθοδολογιών που μειώνουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, παρέχοντας ενημερωμένες πληροφορίες σχετικά με τους οικοδομικούς κανονισμούς και τις απαιτήσεις ποιότητας, διασφαλίζοντας ότι οι νέοι είναι καλά ενημερωμένοι.

Όσον αφορά **τους εκπαιδευτές**, είναι απαραίτητοι για τη μετάδοση γνώσεων και πρακτικών δεξιοτήτων:

- **Διδασκαλία τεχνικών δεξιοτήτων:** Οι εκπαιδευτές παρέχουν πρακτική εκπαίδευση, διδάσκοντας στους νέους τεχνικές κατασκευής, τη χρήση εξοπλισμού και εργαλείων και το χειρισμό υλικών. Προσφέρουν τόσο πρακτικές συνεδρίες σχετικά με τις τεχνικές κατασκευής όσο και θεωρητικά προγράμματα που διδάσκουν τη βασική θεωρία, συμπεριλαμβανομένων των κανονισμών δόμησης και των διαδικασιών ασφαλείας.
- **Εκπαίδευση σε θέματα υγείας και ασφάλειας:** Σε έναν τομέα υψηλού κινδύνου, όπως οι κατασκευές, οι εκπαιδευτές είναι υπεύθυνοι για την ευαισθητοποίηση σε θέματα ασφάλειας, τη διδασκαλία διαδικασιών και πρακτικών που μειώνουν τον κίνδυνο ατυχημάτων. Η ασφάλεια αποτελεί προτεραιότητα στον κατασκευαστικό τομέα. Οι εκπαιδευτές αναπτύσσουν μαθήματα σχετικά με τους κανονισμούς επαγγελματικής ασφάλειας, την πρόληψη ατυχημάτων και τη χρήση μέσων ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), οργανώνοντας επίσης πρακτικές ασκήσεις για την προετοιμασία των νέων για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.
- **Ανάπτυξη οριζόντιων δεξιοτήτων:** Εκτός από τις τεχνικές δεξιότητες, οι εκπαιδευτές προωθούν την επικοινωνία, την ομαδική εργασία και τις δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων, οι οποίες είναι ζωτικής σημασίας για την επαγγελματική επιτυχία. Προωθούν ομαδικές ασκήσεις για την ανάπτυξη της ικανότητας ομαδικής εργασίας, η

οποία είναι απαραίτητη για την επιτυχία σε πολύπλοκα έργα. Διδάσκουν πώς να επικοινωνούν με σαφήνεια και αυτοπεποίθηση τόσο σε επίσημα όσο και σε ανεπίσημα πλαίσια, προωθώντας τις δεξιότητες κριτικής σκέψης και την ικανότητα προσαρμογής στις αλλαγές του εργασιακού περιβάλλοντος. Η διαχείριση του χρόνου και των πόρων είναι επίσης σημαντική για την παροχή τεχνικών για την αποτελεσματική διαχείριση του χρόνου, την οργάνωση της εργασίας και τη βελτιστοποίηση των διαθέσιμων πόρων.

- **Επαγγελματική ανάπτυξη:** οι εκπαιδευτές πρέπει να διατηρούν τις δεξιότητές τους επίκαιρες ενσωματώνοντας νέες τεχνολογίες και διδακτικές μεθοδολογίες στα προγράμματα διδασκαλίας τους. Οι εκπαιδευτές πρέπει να ενημερώνουν συνεχώς τις δεξιότητές τους για να ενσωματώνουν τις νέες τεχνολογίες και να προσαρμόζονται στους νέους κανονισμούς.

Η συνέργεια μεταξύ συμβούλων και εκπαιδευτών είναι ζωτικής σημασίας για την εξασφάλιση αποτελεσματικής κατάρτισης όσον αφορά την ανατροφοδότηση και την αξιολόγηση, την ανταλλαγή σχεδίων και την προώθηση της βιωσιμότητας.

Όσον αφορά ειδικά τους εκπαιδευτές στα εκπαιδευτικά ιδρύματα του τομέα των κατασκευών, ο ρόλος τους είναι καθοριστικός για την προσέλκυση νέων σε έναν τομέα που συχνά θεωρείται ότι δεν είναι ιδιαίτερα καινοτόμος ή σωματικά απαιτητικός. Αντίθετα, ο κατασκευαστικός τομέας προσφέρει πολλές ευκαιρίες, ιδίως χάρη στην υιοθέτηση νέων τεχνολογιών (όπως η BIM, η ρομποτική και η ψηφιοποίηση των διαδικασιών) και σε θέματα όπως η περιβαλλοντική βιωσιμότητα και η ενεργειακή απόδοση. Για την προσέλκυση νέων, είναι σημαντικό οι εκπαιδευτές να χρησιμοποιούν καινοτόμες και ελκυστικές μεθόδους διδασκαλίας. Η βιωματική μάθηση, τα πρακτικά εργαστήρια, οι προσομοιώσεις, οι επισκέψεις σε πραγματικά εργοτάξια και η χρήση διαδραστικών ψηφιακών εργαλείων μπορούν να κάνουν την εκπαιδευτική εμπειρία πιο ενδιαφέρουσα και πιο κοντά στις προσδοκίες των νέων.

Τέλος, ο εκπαιδευτής πρέπει να αποτελεί σημείο αναφοράς για τον προσανατολισμό. Πολλοί νέοι μπορεί να μην γνωρίζουν τις ευκαιρίες και τις επαγγελματικές διαδρομές που προσφέρει ο κατασκευαστικός τομέας, γι' αυτό και πολλές σχολικές αρχές διοργανώνουν εκδηλώσεις προσανατολισμού, ανοικτές ημέρες και συνεργάζονται με σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για να παρουσιάσουν τον τομέα, αναδεικνύοντας τις διάφορες δυνατότητες, από επιχειρησιακούς έως διευθυντικούς ή σχεδιαστικούς ρόλους.

Στην **Ισπανία**, η καθοδήγηση πραγματοποιείται σε δύο διαφορετικά επίπεδα:

- **1ο επίπεδο:** η καθοδήγηση και η συμβουλευτική ασκείται από όλους τους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευτές, δεδομένου ότι ο εκπαιδευτικός, ακαδημαϊκός και επαγγελματικός προσανατολισμός θεωρείται αναπόσπαστο μέρος της διδακτικής/εκπαιδευτικής τους δραστηριότητας.
- **2ο επίπεδο:** η καθοδήγηση και η συμβουλευτική διεξάγονται από τις ειδικές δομές καθοδήγησης που καθορίζει κάθε περιφερειακή διοίκηση στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της. Αυτές οι ειδικές δομές καθοδήγησης και συμβουλευτικής αποτελούνται από υπηρεσίες καθοδήγησης, ομάδες, μονάδες ή τμήματα που απαρτίζονται από εξειδικευμένο διδακτικό προσωπικό, τα οποία ενσωματώνουν, μαζί με τη μορφή του συμβούλου καθοδήγησης, άλλους επαγγελματίες που συμβάλλουν στην κάλυψη των αναγκών που απορρέουν από την ποικιλομορφία των δεξιοτήτων, των συνθηκών, της συμπεριφοράς ή των ενδιαφερόντων των χρηστών.

Οι Ισπανοί σύμβουλοι επαγγελματικού προσανατολισμού που εργάζονται στον δημόσιο τομέα είναι κυρίως ψυχολόγοι ή παιδαγωγοί που έχουν περάσει από διαγωνισμό για να γίνουν δημόσιοι υπάλληλοι και εργάζονται σε δημόσια σχολεία ή σε δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης, με την ακόλουθη οργάνωση:

- **Πολυεπαγγελματικές ομάδες καθοδήγησης**, οι οποίες εργάζονται με μαθητές σε προδημοτική και πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Υπάρχουν επίσης κάποιες εξειδικευμένες ομάδες καθοδήγησης για συγκεκριμένες αναπηρίες. Οι ομάδες αυτές εξαρτώνται από τις Περιφερειακές Εκπαιδευτικές Αρχές των Αυτόνομων Κοινοτήτων. Υπάρχουν ορισμένες περιφέρειες που διαθέτουν έναν επαγγελματία συμβουλευτικής σε κάθε σχολείο.
- **Τμήματα Προσανατολισμού και Συμβουλευτικής σε όλα τα σχολεία Δευτεροβάθμιας ή Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης**, σε όλα τα επίπεδα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, απολυτηρίου και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Εξαρτώνται επίσης από τις περιφερειακές εκπαιδευτικές αρχές, αλλά είναι σχολικές υπηρεσίες.
- Στα δημόσια πανεπιστήμια υπάρχουν επίσης **κέντρα πληροφόρησης φοιτητών και υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού**. Σε γενικές γραμμές, τα ιδιωτικά σχολεία και πανεπιστήμια προσφέρουν επίσης υπηρεσίες σταδιοδρομίας.

- **Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης**, που παρέχουν εξατομικευμένη υποστήριξη στους χρήστες που αναζητούν κατάρτιση ή/και απασχόληση.

Παρόμοιοι ρόλοι και λειτουργίες εντοπίζονται στα ιδιωτικά συστήματα εκπαίδευσης και απασχόλησης. Για παράδειγμα, αυτές που παρέχονται από τις ομάδες συμβουλευτικής και καθοδήγησης της Fundació Laboral de la Construcció. Άλλοι ιδιωτικοί οργανισμοί που παρέχουν καθοδήγηση μπορεί να είναι συνδικάτα, εμπορικά επιμελητήρια, γραφεία ευρέσεως εργασίας, ενώσεις, ΜΚΟ κ.λπ.

3. Το τρίτο θέμα που αναλύθηκε αφορούσε **την περιγραφή των μοντέλων, τεχνικών και εργαλείων που χρησιμοποιούν οι εκπαιδευτές και οι σύμβουλοι.**

Οι εκπαιδευτές και οι σύμβουλοι **στην** Κύπρο χρησιμοποιούν διάφορα μοντέλα, τεχνικές και εργαλεία για να βοηθήσουν στην εκπαίδευση και την ανάπτυξη των νέων στην επαγγελματική κατάρτιση και τη συμβουλευτική σταδιοδρομίας. Οι προσεγγίσεις αυτές βοηθούν στην παροχή πρακτικών δεξιοτήτων, στην προσφορά επαγγελματικού προσανατολισμού και στην προώθηση τόσο της προσωπικής όσο και της επαγγελματικής ανάπτυξης.

Όσον αφορά τα **μοντέλα που χρησιμοποιούνται**, οι εκπαιδευτές και οι σύμβουλοι χρησιμοποιούν διάφορα, όπως το μοντέλο μάθησης με βάση τις ικανότητες, το μοντέλο βιωματικής μάθησης, τα μοντέλα ανάπτυξης σταδιοδρομίας και το μοντέλο μικτής μάθησης

Παραδείγματα **τεχνικών** που χρησιμοποιούν οι εκπαιδευτές και οι σύμβουλοι είναι οι προσομοιώσεις στο χώρο εργασίας, τα παιχνίδια ρόλων και η μάθηση βάσει σεναρίων, ο καθορισμός στόχων και ο σχεδιασμός δράσης, η συνεργατική μάθηση, η αυτοαξιολόγηση και ο αναστοχασμός.

Όσον αφορά τα **εργαλεία** που χρησιμοποιούνται από τους εκπαιδευτές και τους συμβούλους, στην Κύπρο τα πιο συχνά χρησιμοποιούμενα είναι πλατφόρμες ηλεκτρονικής μάθησης όπως το Moodle, το Blackboard ή ειδικά κατασκευασμένα συστήματα που παρέχουν ποικίλο υλικό ηλεκτρονικής μάθησης, αξιολογήσεις και διαδραστικές μαθησιακές δραστηριότητες, εργαλεία

αξιολόγησης δεξιοτήτων, συστήματα διαχείρισης μάθησης (LMS), λογισμικό επαγγελματικού προσανατολισμού με τη χρήση εργαλείων όπως το Europass, το Kudos ή το Ploigos (που χρησιμοποιείται στην Κύπρο), εργαλεία εικονικής πραγματικότητας (VR) και επαυξημένης πραγματικότητας (AR) με τη χρήση εργαλείων που δημιουργούν καθηλωτικά περιβάλλοντα όπου οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να εξασκήσουν δεξιότητες σε εικονικά ή επαυξημένα περιβάλλοντα.

Στην Ελλάδα, ο Ε.Ο.Π.Ε.Π. (Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού), για λογαριασμό του Υπουργείου Παιδείας, με στόχο την επιστημονική υποστήριξη οργανισμών και στελεχών, αναπτύσσει μοντέλα και ετοιμάζει επιστημονικά εγχειρίδια και εργαλεία για τη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό σε συστηματική βάση. Τα επιστημονικά εγχειρίδια και τα έντυπα πληροφόρησης δημοσιεύονται σε έντυπη ή/και ηλεκτρονική μορφή και είναι διαθέσιμα σε κάθε ενδιαφερόμενο.

Τα κύρια μοντέλα που προτείνονται από την Ε.Ο.Π.Ε.Π. και χρησιμοποιούνται από τους συμβούλους είναι τα ακόλουθα:

- **Εθνικό πλαίσιο δεξιοτήτων διαχείρισης ζωής και σταδιοδρομίας (Career Competences Framework):** προσδιορίζει το εννοιολογικό περιεχόμενο πέντε κομβικών ικανοτήτων ζωής και σταδιοδρομίας και παρουσιάζει σύγχρονες επιστημονικές προσεγγίσεις και μαθησιακές δραστηριότητες και τεχνικές για την καλλιέργεια και αξιολόγησή τους. Παράλληλα, πλαισιώνεται από ανασκοπήσεις ευρωπαϊκών και εθνικών μοντέλων εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης. Οι πέντε κομβικές ικανότητες ζωής και σταδιοδρομίας είναι οι εξής: συναισθηματική νοημοσύνη, ικανότητα αναζήτησης και ανάλυσης ευκαιριών κατάρτισης ή/και απασχόλησης, επικοινωνιακές δεξιότητες (διαπροσωπική επικοινωνία και επαγγελματικές σχέσεις), "μετα-γνωστική" ικανότητα (ικανότητα μάθησης), ικανότητα σχεδιασμού σταδιοδρομίας και λήψης αποφάσεων.

Έχουν σχεδιαστεί εξειδικευμένα, σταθμισμένα ερωτηματολόγια με βάση τα οποία κάθε υποψήφιος για εργασία μπορεί να αυτοαξιολογηθεί σε αυτούς τους 5 άξονες.

- **Συμβουλευτική σταδιοδρομίας για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας των νέων και των ενηλίκων:** οι σύμβουλοι χρησιμοποιούν συνήθως εργαλεία όπως ερωτηματολόγια αυτοαξιολόγησης που περιέχουν διάφορες ερωτήσεις με στόχο τη

διευκόλυνση της έρευνας και του προσδιορισμού των δεξιοτήτων που χρησιμοποιεί το άτομο για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων εμπειριών-δραστηριοτήτων που περιγράφονται. Στο πλαίσιο της ομαδικής συμβουλευτικής για την ανάπτυξη επιχειρηματικών δεξιοτήτων και την ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας, μπορούν να χρησιμοποιηθούν μέθοδοι και τεχνικές, όπως: παιχνίδι ρόλων, ομαδική εργασία, μελέτες περιπτώσεων, ασκήσεις, εικονική επιχείρηση.

- **Συμβουλευτική σταδιοδρομίας για την υποστήριξη των NEETs (νέοι ηλικίας 15-29 ετών εκτός δομών απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης):** οι υπηρεσίες ατομικής συμβουλευτικής για την ομάδα των δικαιούχων της κατηγορίας NEET ακολουθούν συνήθως μια μεθοδολογία που αποτελείται από 9 στάδια: συμβουλευτική σχέση-διευκόλυνση της αυτογνωσίας- διερεύνηση του αντιληπτικού πλαισίου της ζωής και της εργασίας- αναγνώριση και προσδιορισμός των προσωπικών και επαγγελματικών στόχων- διαδικασία προσωπικής και επαγγελματικής ανάπτυξης- αξιολόγηση και στάθμιση των στόχων - δημιουργία εναλλακτικών λύσεων- υλοποίηση της επιλογής- παρακολούθηση- κλείσιμο της διαδικασίας.

Οι εκπαιδευτές και οι σύμβουλοι στην **Ιταλία** χρησιμοποιούν διαφορετικά μοντέλα, τεχνικές και εργαλεία για να βοηθήσουν στην εκπαίδευση και την ανάπτυξη των νέων στην επαγγελματική κατάρτιση και τη συμβουλευτική σταδιοδρομίας. Οι προσεγγίσεις αυτές συμβάλλουν στη μετάδοση πρακτικών δεξιοτήτων, στην παροχή επαγγελματικού προσανατολισμού και στην προώθηση της προσωπικής και επαγγελματικής ανάπτυξης.

Πρώτον, τα μοντέλα κατάρτισης είναι θεμελιώδη για τη διάρθρωση και την καθοδήγηση των προγραμμάτων κατάρτισης.

- Μέσω του λεγόμενου "**μοντέλου μετάδοσης**", ο εκπαιδευτής είναι η κύρια πηγή γνώσης. Οι πληροφορίες μεταδίδονται με μονόδρομο τρόπο, συχνά μέσω διαλέξεων και παρουσιάσεων. Αυτός ο τύπος μοντέλου είναι ο ιδανικός για την παροχή θεωρητικής βάσης σε πολύπλοκα θέματα όπως οι κανονισμοί δόμησης και οι τεχνικές κατασκευής. Τα μαθήματα απευθύνονται σε επαγγελματίες που χρειάζονται μια εις βάθος κατανόηση των νόμων περί κατασκευών ή των διαδικασιών ασφαλείας. Τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται περιλαμβάνουν διαφάνειες, βίντεο και φυλλάδια.

- Το "**εποικοδομιστικό μοντέλο**" βασίζεται στην ιδέα ότι η μάθηση είναι πιο αποτελεσματική όταν οι συμμετέχοντες συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία. Προωθεί τη βαθιά κατανόηση μέσω της πρακτικής και της αλληλεπίδρασης. Αυτός ο τύπος μοντέλου χρησιμοποιείται στα εργαστήρια κατασκευών και στις προσομοιώσεις εργοταξίου. Οι συμμετέχοντες μπορούν να εργαστούν σε πραγματικά έργα, εφαρμόζοντας τις θεωρίες που διδάχθηκαν και λαμβάνοντας άμεση ανατροφοδότηση.
- Το "**μοντέλο βασισμένο στις ικανότητες**" επικεντρώνεται στην ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων, με σαφείς και μετρήσιμους στόχους. Αυτό το μοντέλο επιτρέπει στους συμμετέχοντες να επικεντρωθούν σε βασικές πρακτικές δεξιότητες, βελτιώνοντας την αποτελεσματικότητα της μάθησής τους. Οι αξιολογήσεις μπορεί να περιλαμβάνουν πρακτικές δοκιμασίες, εξετάσεις και άμεση παρατήρηση.
- Το "**μικτό μοντέλο μάθησης**" συνδυάζει την εκπαίδευση στην τάξη και την ηλεκτρονική μάθηση, προσφέροντας μια ευέλικτη προσέγγιση που επιτρέπει στους συμμετέχοντες να μαθαίνουν με το δικό τους ρυθμό, εξασφαλίζοντας μεγαλύτερη ευελιξία και προσβασιμότητα, κατάλληλη για διαφορετικά στυλ μάθησης. Τα μαθήματα περιλαμβάνουν ενότητες ηλεκτρονικής μάθησης που ακολουθούνται από πρακτικές συνεδρίες στην αίθουσα διδασκαλίας και τα εργαλεία ηλεκτρονικής μάθησης μπορεί να περιλαμβάνουν βίντεο, διαδραστικά κουίζ και φόρουμ συζητήσεων.

Όσον αφορά τις **τεχνικές κατάρτισης**, πρόκειται για εργαλεία που διευκολύνουν τη μάθηση και έχουν ειδικές εφαρμογές στο πλαίσιο της κατάρτισης στις κατασκευές. Για παράδειγμα, η **βιωματική μάθηση** έχει μια προσέγγιση που ενθαρρύνει τη μάθηση μέσω της άμεσης εμπειρίας για την αύξηση των κινήτρων και τη διατήρηση των πληροφοριών. Αυτή η προσέγγιση συνοδεύεται συχνά από αναστοχαστικές συζητήσεις για την εδραίωση της μάθησης. Προβλέπονται επιτόπιες δραστηριότητες όπου οι συμμετέχοντες μπορούν να βιώσουν άμεσα τεχνικές και εργαλεία κατασκευής.

Μια άλλη τεχνική είναι το **παιχνίδι ρόλων**, το οποίο προσομοιώνει πραγματικές καταστάσεις στις οποίες οι συμμετέχοντες αναλαμβάνουν συγκεκριμένους ρόλους για να ενισχύσουν την ενσυναίσθηση, τις επικοινωνιακές δεξιότητες και την ικανότητα επίλυσης προβλημάτων. Η τεχνική αυτή χρησιμοποιείται για την προσομοίωση καταστάσεων διαπραγμάτευσης ή διαχείρισης συγκρούσεων, ιδίως σε εργοτάξια. Οι συμμετέχοντες μπορούν να βιώσουν τη δυναμική των σχέσεων σε ένα ελεγχόμενο περιβάλλον.

Μέσω του **καταιγισμού ιδεών και της ομαδικής** εργασίας είναι δυνατό να τονωθεί η δημιουργικότητα, να ενθαρρυνθεί η συνεργασία και η καινοτομία, να μοιραστούν ιδέες. Οι συμμετέχοντες μπορούν να συνεργαστούν για να αντιμετωπίσουν προκλήσεις όπως η βελτιστοποίηση των διαδικασιών εργασίας ή η εφαρμογή νέων τεχνολογιών, προκειμένου να αναπτύξουν λύσεις σε πραγματικά προβλήματα του κατασκευαστικού τομέα.

Τέλος, η **ανατροφοδότηση και η αξιολόγηση** είναι σημαντικές τεχνικές για την παροχή ανατροφοδότησης σχετικά με την πρόοδο των συμμετεχόντων, βοηθώντας τους συμμετέχοντες στον εντοπισμό των τομέων για βελτίωση και εδραίωση των γνώσεων. Προβλέπεται η χρήση ερωτηματολογίων, δοκιμασιών πρακτικής εξάσκησης και ατομικών συνεντεύξεων για την αξιολόγηση των δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν και την παροχή προτάσεων βελτίωσης.

Η επιλογή των **εκπαιδευτικών εργαλείων** είναι επίσης κρίσιμη για την επιτυχία των προγραμμάτων. Μεταξύ των κύριων εργαλείων που χρησιμοποιούνται στον κατασκευαστικό τομέα στην Ιταλία είναι τα εξής:

- **Πλατφόρμες ηλεκτρονικής μάθησης:** επιτρέπουν την πρόσβαση στο εκπαιδευτικό περιεχόμενο με ευέλικτο τρόπο, διευκολύνοντας τη διαχείριση της τάξης και την παρακολούθηση της προόδου.
- **εργαλεία προσομοίωσης:** το λογισμικό αυτό αναπαριστά καταστάσεις εργασίας για να διευκολύνει την πρακτική μάθηση. Τα εργαλεία τρισδιάστατης μοντελοποίησης, όπως το AutoCAD, και οι εφαρμογές επαυξημένης πραγματικότητας επιτρέπουν στους συμμετέχοντες να εξερευνήσουν σχέδια και τεχνικές σε ένα εικονικό περιβάλλον. Προσφέρουν έναν διαδραστικό τρόπο εκμάθησης και εξάσκησης δεξιοτήτων, αυξάνοντας την κατανόηση και την αλληλεπίδραση.
- **διδασκτικό υλικό** γραπτές και πολυμεσικές πηγές για την υποστήριξη της μάθησης, όπως τεχνικά εγχειρίδια, εκπαιδευτικά βίντεο, φυλλάδια, infographics και διαδικτυακές πηγές παρέχουν στους συμμετέχοντες πρακτικές και θεωρητικές πληροφορίες.
- **εργαλεία αξιολόγησης:** εργαλεία για τη μέτρηση των δεξιοτήτων και των γνώσεων που αποκτούν οι συμμετέχοντες, όπως ερωτηματολόγια αυτοαξιολόγησης, τεστ εξάσκησης, αξιολόγηση και συνεχής ανατροφοδότηση, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι δεξιότητες αποκτώνται αποτελεσματικά.

- **τεχνολογίες επικοινωνίας:** εργαλεία για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας μεταξύ εκπαιδευτών και συμμετεχόντων για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών και της αλληλεπίδρασης μεταξύ των συμμετεχόντων, δημιουργώντας ένα συνεργατικό περιβάλλον μάθησης.

Χρησιμοποιώντας αυτές τις τεχνικές και τα εργαλεία, οι ιταλικοί παραταξιακοί οργανισμοί διοργανώνουν πολλά διαφορετικά μαθήματα κατάρτισης στον κατασκευαστικό τομέα που σχετίζονται, για παράδειγμα, με την ασφάλεια στο εργοτάξιο, τη χρήση νέων τεχνολογιών και τη βιωσιμότητα.

Στην Ισπανία, οι εκπαιδευτές και οι σύμβουλοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν έναν συνδυασμό εκπαιδευτικών μοντέλων, πρακτικών τεχνικών και τεχνολογικών εργαλείων για την παροχή ολοκληρωμένης και συναφούς κατάρτισης, προετοιμάζοντας τους μαθητευόμενους για τις προκλήσεις της αγοράς εργασίας.

Παραδείγματα **μοντέλων** είναι η μάθηση με βάση τις ικανότητες, η οποία αναπτύσσει συγκεκριμένες δεξιότητες που απαιτούνται μέσω δομημένων ενοτήτων και συνεχών αξιολογήσεων- προγράμματα διπλής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και μαθητείας, τα οποία συνδυάζουν τη θεωρητική κατάρτιση στα εκπαιδευτικά ιδρύματα με την πρακτική κατάρτιση στον χώρο εργασίας- καθοδήγηση, με την οποία έμπειροι επαγγελματίες καθοδηγούν τους μαθητευόμενους, παρέχοντας καθοδήγηση και ανατροφοδότηση.

Όσον αφορά τις **τεχνικές**, αναφέρονται οι εξής: προσομοιώσεις και παιχνίδια ρόλων, που αναπαριστούν πραγματικές καταστάσεις για τους εκπαιδευόμενους, ώστε να εξασκούνται σε δεξιότητες και να λαμβάνουν αποφάσεις σε ελεγχόμενο περιβάλλον- μάθηση βάσει έργου, όπου οι εκπαιδευόμενοι εργάζονται σε πραγματικά ή προσομοιωμένα έργα για να εφαρμόσουν τις θεωρητικές γνώσεις σε πρακτικές καταστάσεις- εκπαίδευση στο χώρο εργασίας, άμεση διδασκαλία στο χώρο εργασίας για την εκμάθηση και εξάσκηση δεξιοτήτων σε πραγματικό περιβάλλον.

Τέλος, τα **εργαλεία** είναι πλατφόρμες ηλεκτρονικής μάθησης, όπως το Moodle και το Blackboard για διαδικτυακά μαθήματα και εκπαιδευτικούς πόρους- εφαρμογές για κινητά και προσομοιωτές AR/VR, για πρόσβαση σε εκπαιδευτικούς πόρους και προσομοιωτές για καθηλωτικές εμπειρίες και ασφαλείς πρακτικές- πρακτικά εργαστήρια για να μάθει κανείς πώς

να χρησιμοποιεί συγκεκριμένα εργαλεία και εξοπλισμό- άλλοι πόροι, όπως ενημερωτικά δελτία, οδηγοί, οπτικοακουστικοί πόροι κ.λπ.

4. Το τέταρτο θέμα που αναλύθηκε σχετίζεται με την περιγραφή των υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση της αντιστοίχισης μεταξύ προσφοράς και ζήτησης.

Στην **Κύπρο**, η αντιστοίχιση της προσφοράς και της ζήτησης στην αγορά εργασίας διευκολύνεται μέσω μιας σειράς υπηρεσιών που παρέχονται τόσο από κυβερνητικές υπηρεσίες όσο και από ιδιωτικούς οργανισμούς.

Οι υπηρεσίες αυτές έχουν σχεδιαστεί για να συνδέουν τους αναζητούντες εργασία, συμπεριλαμβανομένων των νέων και των αποφοίτων επαγγελματικής κατάρτισης, με τους εργοδότες που χρειάζονται συγκεκριμένες δεξιότητες.

Στόχος είναι να διασφαλιστεί ότι οι δεξιότητες που αναπτύσσονται στα προγράμματα κατάρτισης ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και ότι τα άτομα βρίσκουν κατάλληλες ευκαιρίες απασχόλησης.

Παραδείγματα βασικών υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση της αντιστοίχισης είναι:

- **Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης (PES):** υπάγεται στο Τμήμα Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Είναι η κύρια υπηρεσία που συνδέει τους αιτούντες εργασία με τους εργοδότες, προσφέροντας υπηρεσίες αντιστοίχισης θέσεων εργασίας, κατάρτισης και συμβουλευτικής. Η PES διατηρεί μια πύλη εργασίας όπου οι εργοδότες μπορούν να δημοσιεύουν κενές θέσεις εργασίας και οι αναζητούντες εργασία να αναζητούν ευκαιρίες απασχόλησης. Η υπηρεσία παρέχει επίσης εξατομικευμένες υπηρεσίες εύρεσης εργασίας με βάση τα προσόντα, τις δεξιότητες και τις προτιμήσεις του αναζητούντος εργασία. Η PES προσφέρει συμβουλευτική και καθοδήγηση σταδιοδρομίας στους αναζητούντες εργασία, βοηθώντας τους να βρουν θέσεις εργασίας που ανταποκρίνονται στα προσόντα τους. Η υπηρεσία αυτή προσφέρει επίσης συμβουλευτική σταδιοδρομίας και βοήθεια στην αναζήτηση εργασίας.
- **Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑΑΔΑ):** είναι ένας κυβερνητικός οργανισμός που προωθεί την ανάπτυξη του κυπριακού εργατικού δυναμικού προσφέροντας μια σειρά

από προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης. Η ΑΑΔΑ συνεργάζεται στενά με τους εργοδότες για να προσδιορίσει τις δεξιότητες που απαιτούνται σε διάφορους κλάδους και να διασφαλίσει ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις αυτές. Το HRDA παρέχει οικονομικά κίνητρα σε εταιρείες που εκπαιδεύουν τους υπαλλήλους τους και σε άτομα που συμμετέχουν σε διαπιστευμένα προγράμματα κατάρτισης. Παίζει καθοριστικό ρόλο στην εξισορρόπηση της προσφοράς εξειδικευμένων εργαζομένων με τη ζήτηση σε κλάδους όπως οι κατασκευές, ο τουρισμός και η πληροφορική.

- **Κυπριακό Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΚΠ):** είναι ένας οργανισμός που προωθεί την παραγωγικότητα και την αποδοτικότητα του κυπριακού εργατικού δυναμικού μέσω εξειδικευμένης κατάρτισης και συμβουλευτικών υπηρεσιών. Το CPC συνεργάζεται στενά με τις βιομηχανίες για να κατανοήσει τις συγκεκριμένες ανάγκες τους και να αναπτύξει στοχευμένα προγράμματα κατάρτισης. Παρέχει υπηρεσίες κατάρτισης, συμβουλευτικής και παροχής συμβουλών σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και ιδιώτες σε τομείς όπως οι κατασκευές, η μεταποίηση και ο τουρισμός. Το κέντρο λειτουργεί επίσης ως γέφυρα μεταξύ των παρόχων επαγγελματικής κατάρτισης και των εργοδοτών της βιομηχανίας βοηθώντας τις επιχειρήσεις να βελτιώσουν την παραγωγικότητα μέσω της καλύτερης κατάρτισης και της υιοθέτησης νέων τεχνολογιών και πρακτικών.
- **Ιδιωτικά γραφεία εύρεσης εργασίας και πύλη εργασίας:** Στην Κύπρο λειτουργούν αρκετά ιδιωτικά γραφεία εύρεσης εργασίας και διαδικτυακές πύλες εργασίας, τα οποία προσφέρουν υπηρεσίες που διευκολύνουν την αντιστοίχιση των ατόμων που αναζητούν εργασία με τους εργοδότες. Αυτά τα γραφεία και οι πύλες παρέχουν μια πλατφόρμα όπου οι αναζητούντες εργασία μπορούν να ανεβάζουν το βιογραφικό τους σημείωμα, να αναζητούν θέσεις εργασίας και να υποβάλλουν αιτήσεις απευθείας σε εργοδότες. Προσφέρουν επίσης υπηρεσίες προσλήψεων για εργοδότες που επιθυμούν να καλύψουν κενές θέσεις εργασίας με εξειδικευμένους υποψηφίους. Πύλες όπως το Careerista, το JobInCyprus και το Cyprus Recruiter επιτρέπουν στους αναζητούντες εργασία να αναζητούν κενές θέσεις εργασίας με βάση τις δεξιότητες, την τοποθεσία και την εμπειρία τους. Ορισμένα γραφεία προσφέρουν πρόσθετες υπηρεσίες, όπως σύνταξη βιογραφικού σημειώματος, καθοδήγηση σε θέματα συνέντευξης και συμβουλευτική καριέρας.
- **Προγράμματα μαθητείας και πρακτικής άσκησης:** Η μαθητεία και η πρακτική άσκηση παρέχουν πρακτική, επιτόπια κατάρτιση στους νέους, η οποία τους βοηθά να μεταβούν σε θέσεις πλήρους απασχόλησης, αποκτώντας τις δεξιότητες και την εμπειρία που χρειάζονται οι εργοδότες. Επαγγελματικές σχολές, τεχνικά ιδρύματα και εταιρείες συνεργάζονται για να

προσφέρουν προγράμματα μαθητείας. Τα προγράμματα αυτά αποτελούν συχνά μέρος του εκπαιδευτικού προγράμματος σπουδών και παρέχουν ένα δομημένο μαθησιακό περιβάλλον όπου οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να αποκτήσουν πρακτική εμπειρία στον τομέα των σπουδών τους. Τα προγράμματα μαθητείας βοηθούν τους νέους να αποκτήσουν σχετική εργασιακή εμπειρία ενώ βρίσκονται ακόμη στην εκπαίδευση και εξασφαλίζουν ομαλότερη μετάβαση στην αγορά εργασίας. Επιτρέπει επίσης στους εργοδότες να δοκιμάζουν πιθανούς υποψηφίους για μελλοντική απασχόληση.

- **Τομεακά συμβούλια δεξιοτήτων:** οι επιτροπές αυτές περιλαμβάνουν εκπροσώπους από εργοδότες, συνδικάτα και κυβερνητικούς φορείς. Τα συμβούλια αυτά προσδιορίζουν τις ανάγκες συγκεκριμένων τομέων σε δεξιότητες και συντονίζουν τις πρωτοβουλίες κατάρτισης ώστε να ανταποκρίνονται στη ζήτηση. Τα συμβούλια διεξάγουν έρευνα και παρέχουν συστάσεις σχετικά με τα προγράμματα κατάρτισης που είναι απαραίτητα για συγκεκριμένους κλάδους. Βοηθούν επίσης στη διευκόλυνση της επικοινωνίας μεταξύ των παρόχων κατάρτισης και των εργοδοτών, εντοπίζοντας τις αναδυόμενες ανάγκες σε δεξιότητες σε τομείς όπως οι κατασκευές, ο τουρισμός και η τεχνολογία.
- **Ευρωπαϊκά προγράμματα και πρωτοβουλίες:** Τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως το EURES και το Erasmus+, υποστηρίζουν την αντιστοίχιση της προσφοράς και της ζήτησης στην κυπριακή αγορά εργασίας, παρέχοντας ευκαιρίες για επαγγελματική κινητικότητα και διεθνή κατάρτιση. Το EURES βοηθά τους αναζητούντες εργασία να βρουν ευκαιρίες εργασίας σε όλη την Ευρώπη, ενώ το Erasmus+ διευκολύνει την πρακτική άσκηση, τη μαθητεία και άλλες ευκαιρίες επαγγελματικής εκπαίδευσης στο εξωτερικό.

Στην Ελλάδα, σε ό,τι αφορά τον επαγγελματικό προσανατολισμό των μαθητών της Α' τάξης του Λυκείου, σύμφωνα με νομοθετική παρέμβαση του Ιουλίου 2024, έχει δημιουργηθεί ηλεκτρονική εφαρμογή, η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της **Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης**, με σκοπό την παροχή ατομικών υπηρεσιών συμβουλευτικής σταδιοδρομίας στους μαθητές του Λυκείου. Η εφαρμογή αναπτύσσεται και λειτουργεί από τον "Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού" (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.) για λογαριασμό του Υπουργείου Παιδείας.

Οι μαθητές της 1ης^{στ'} τάξης του Γενικού Λυκείου (Γ.Ε.Λ.) ή του Επαγγελματικού Λυκείου (Ε.Ε.Λ.) ή του Ενιαίου Ειδικού Επαγγελματικού Γυμνασίου - Λυκείου (Ε.Ε.Ε.Λ.) έχουν δικαίωμα πρόσβασης στις παραπάνω υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού, με στόχο την

διαπίστωση των κλίσεων και των δεξιοτήτων τους, οι οποίες είναι χρήσιμες, ώστε να μπορούν να διαχειριστούν τα θέματα της προσωπικής και επαγγελματικής τους ανάπτυξης. Η πρόσβαση του κάθε χρήστη εξασφαλίζεται με τη χρήση ατομικών κωδικών σύνδεσης μέσω της πιστοποίησης των διαπιστευτηρίων, τα οποία διαθέτει στον κατάλογο των μελών του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου (Π.Σ.Δ.).

Η υπηρεσία ατομικής συμβουλευτικής σταδιοδρομίας πραγματοποιείται κάθε σχολικό έτος από τις αρχές Σεπτεμβρίου έως το τέλος Νοεμβρίου και περιλαμβάνει δύο μέρη: το πρώτο περιλαμβάνει τη συμπλήρωση ενός τυποποιημένου ερωτηματολογίου επαγγελματικού προσανατολισμού σε ψηφιακή μορφή- το δεύτερο περιλαμβάνει μια ατομική συνεδρία, η οποία πραγματοποιείται ηλεκτρονικά, με έναν σύμβουλο επαγγελματικού προσανατολισμού, ο οποίος αξιολογεί το παραπάνω ερωτηματολόγιο, διερευνά τα ατομικά χαρακτηριστικά κάθε μαθητή με βάση τις γνώσεις, τις ικανότητες, τις δεξιότητες και τα ενδιαφέροντά του και καταρτίζει ένα εξατομικευμένο σχέδιο δράσης.

Στην ηλεκτρονική εφαρμογή δημιουργείται ένα μητρώο επαγγελματικού προσανατολισμού, στο οποίο καταχωρίζονται οι οικονομικές οντότητες που δραστηριοποιούνται στον τομέα του επαγγελματικού προσανατολισμού. Ο μαθητής - χρήστης επιλέγει από τον κατάλογο των εγγεγραμμένων επιχειρήσεων (Μ.Ε.Π.) την οικονομική οντότητα που αναλαμβάνει την υλοποίηση των ατομικών υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού, στην οποία αποδίδεται άμεσα η οικονομική διευκόλυνση. Το Μ.Ε.Π. αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας.

Η ΔΥΠΑ (Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού), στο πλαίσιο του συστήματος παροχής υπηρεσιών για τους αναζητούντες εργασία, παρέχει μια σειρά από δράσεις συμβουλευτικής υποστήριξης. Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες αποτελούν δυναμικές παρεμβάσεις που στοχεύουν στην κινητοποίηση, ενδυνάμωση και διευκόλυνση των αναζητούντων εργασία στην προσπάθειά τους να ενταχθούν στην αγορά εργασίας. Οι δράσεις υλοποιούνται από εξειδικευμένους συμβούλους απασχόλησης και παρέχονται με βάση τις ανάγκες των αναζητούντων εργασία, όπως αυτές αποτυπώνονται στο ψηφιακό ατομικό σχέδιο δράσης τους

Οι συμβουλευτικές δράσεις που παρέχονται από την Υπηρεσία είναι:

- **Τα ηλεκτρονικά εργαστήρια ομαδικής συμβουλευτικής** είναι μια καινοτόμος υπηρεσία της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης που απευθύνεται σε όλους τους πολίτες που επιθυμούν να αναβαθμίσουν τις δεξιότητές τους στον τομέα της αναζήτησης εργασίας. Η διαδικτυακή παροχή των εργαστηρίων δίνει τη δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους πολίτες, ανεξάρτητα από τη γεωγραφική περιοχή που ζουν, να ενδυναμωθούν στο σχεδιασμό και τη διαχείριση της καριέρας τους, λαμβάνοντας στοχευμένη πληροφόρηση μέσα από μια σειρά θεματικών εργαστηρίων που αφορούν στη σύνταξη του βιογραφικού σημειώματος, την προετοιμασία για τη συνέντευξη για εργασία, το ρόλο της επαγγελματικής κοινωνικής δικτύωσης, τα βήματα για την υλοποίηση μιας επιτυχημένης επιχειρηματικής ιδέας και τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου επιχειρηματικού σχεδίου. Τα οφέλη που αποκομίζουν οι συμμετέχοντες μέσω αυτής της ψηφιακής υπηρεσίας είναι η ενημέρωση και η ενεργοποίησή τους για τη διεκδίκηση μιας θέσης εργασίας ή/και την υλοποίηση της δικής τους επιχειρηματικής δραστηριότητας. Παράλληλα, προωθείται η ενίσχυση των ικανοτήτων/δεξιοτήτων τους με στόχο την άμεση ένταξή τους στην αγορά εργασίας.
- **Ζωντανά (πρόσωπο με πρόσωπο) εργαστήρια ομαδικής συμβουλευτικής:** Η ΔΥΠΑ άρχισε να λειτουργεί δια ζώσης εργαστήρια για διάφορα θέματα που σχετίζονται με τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού βιογραφικού σημειώματος, με την προετοιμασία για μια συνέντευξη για εργασία και με τα βήματα για την υλοποίηση μιας επιτυχημένης επιχειρηματικής ιδέας ή/και τη δημιουργία ενός επιχειρηματικού σχεδίου. Η υλοποίηση αυτού του είδους των συναντήσεων ενισχύει το ρόλο της ΔΥΠΑ στην τοπική κοινωνία και την εμπιστοσύνη των πολιτών στις παρεχόμενες υπηρεσίες. Τα εργαστήρια δια ζώσης συμβουλευτικής υλοποιούνται στα Κέντρα Προώθησης της Απασχόλησης σε όλη την Ελλάδα. Στόχος των εργαστηρίων είναι η συστηματική παροχή επαγγελματικών συμβουλευτικών υπηρεσιών στους αιτούντες εργασία για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη ένταξή τους ή/και επανένταξή τους στην αγορά εργασίας.
- **Εκδηλώσεις Συμβουλευτικών Υπηρεσιών "JobReady by DYPA":** οι εκδηλώσεις αυτές αποδείχθηκαν επιτυχείς, καθώς οι διαθέσιμες θέσεις εξαντλήθηκαν αμέσως μετά την ανακοίνωσή τους. Η συνέχιση της δράσης αποσκοπεί στο να δοθεί η δυνατότητα σε όλους τους ενδιαφερόμενους πολίτες να παρακολουθήσουν εργαστήρια αναβάθμισης των δεξιοτήτων αναζήτησης εργασίας και να προετοιμαστούν κατάλληλα για ένταξη ή επανένταξη στην αγορά εργασίας. Οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να παρακολουθήσουν εργαστήρια και ομιλίες από εξειδικευμένους συμβούλους της ΔΥΠΑ. Η συμμετοχή είναι δωρεάν για όλους μέσω ηλεκτρονικής φόρμας εγγραφής.

- **Συμβουλευτικά εργαστήρια στο πλαίσιο των εκδηλώσεων "Ημέρες Καριέρας" της ΔΥΠΑ:** οι ημέρες καριέρας πραγματοποιούνται σε μεγάλους εκθεσιακούς χώρους στις μεγάλες πόλεις (Αθήνα - Πειραιάς - Θεσσαλονίκη). Συμμετέχουν εκατοντάδες εταιρείες (π.χ. στις Ημέρες Καριέρας Πειραιά - 2024, συμμετείχαν περισσότερες από 100 εταιρείες, στις Ημέρες Καριέρας Αθήνας - 2024 περισσότερες από 200 εταιρείες που προσφέρουν περισσότερες από 7.000 θέσεις εργασίας). Σημαντικό ποσοστό αυτών των επιχειρήσεων ανήκει στον κατασκευαστικό τομέα.
- **Τριήμερες διαδικτυακές συμβουλευτικές ομάδες για την ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών (στο πλαίσιο του σχεδιασμού ενός πιλοτικού προγράμματος επιχειρηματικότητας):** Πρόκειται για ένα δομημένο πρόγραμμα του οποίου κύριος στόχος είναι να βοηθήσει συστηματικά κάθε άτομο που συμμετέχει σε αυτό να αναπτύξει δεξιότητες στην αναζήτηση μιας επιχειρηματικής ιδέας και στη μετατροπή της σε επιχειρηματικό σχέδιο που αποτελεί οδηγό για τη δημιουργία μιας βιώσιμης επιχείρησης. Μέσα από μια μεθοδική διαδικασία το άτομο μαθαίνει να συλλέγει, να επεξεργάζεται και να οργανώνει πληροφορίες ώστε να μετατρέπει την αβεβαιότητα του μέλλοντος σε ελεγχόμενες πιθανότητες. Σκοπός είναι να ευαισθητοποιηθούν, να ενθαρρυνθούν και να βοηθηθούν τα ωφελούμενα άτομα να αναπτύξουν δεξιότητες για να μετατρέψουν τις επιχειρηματικές τους ιδέες σε επιχειρηματικό σχέδιο με στόχο τη δημιουργία μιας επιχείρησης με αυξημένες προοπτικές βιωσιμότητας.

Στην Ιταλία, η αντιστοίχιση της προσφοράς και της ζήτησης στην αγορά εργασίας διευκολύνεται από διάφορες υπηρεσίες που παρέχονται από κυβερνητικές υπηρεσίες και ιδιωτικούς οργανισμούς.

Οι υπηρεσίες αυτές έχουν σχεδιαστεί για να συνδέουν τους αναζητούντες εργασία, συμπεριλαμβανομένων των νέων και των αποφοίτων επαγγελματικής κατάρτισης, με εργοδότες που χρειάζονται συγκεκριμένες δεξιότητες.

Μερικά παραδείγματα υπηρεσιών και εργαλείων για την αντιστοίχιση της προσφοράς και της ζήτησης είναι τα ακόλουθα:

- **Διαδικτυακές πλατφόρμες:** εξειδικευμένοι ιστότοποι και εφαρμογές που συνδέουν πελάτες και επαγγελματίες στον κατασκευαστικό τομέα. Αυτές οι πλατφόρμες επιτρέπουν τη δημοσίευση έργων και αιτήσεων για εκτιμήσεις, διευκολύνοντας τη σύγκριση διαφορετικών προσφορών.

- **Υπηρεσίες παροχής συμβουλών και αντιστοίχισης:** οργανισμοί που προσφέρουν εξατομικευμένες υπηρεσίες παροχής συμβουλών για να βοηθήσουν τους πελάτες να βρουν τους προμηθευτές που ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες τους. Οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν συχνά αναλύσεις έργων και ειδικών αναγκών.
- **Εμπορικές εκθέσεις και βιομηχανικές εκδηλώσεις:** ευκαιρίες για συναντήσεις με προμηθευτές, επαγγελματίες και πελάτες. Οι εμπορικές εκθέσεις κατασκευών είναι ιδανικοί χώροι για τη δημιουργία επαφών, την παρουσίαση νέων προϊόντων και τη συζήτηση ευκαιριών συνεργασίας.
- **Επαγγελματική δικτύωση:** δίκτυα επαφής μεταξύ επαγγελματιών του τομέα, όπως αρχιτέκτονες, μηχανικοί και κατασκευαστές, που διευκολύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών και ευκαιριών απασχόλησης.
- **Προσκλήσεις υποβολής προσφορών:** υπηρεσίες που δημοσιεύουν προσκλήσεις υποβολής προσφορών για δημόσια και ιδιωτικά έργα, επιτρέποντας στις εταιρείες να υποβάλλουν προσφορές και να ανταγωνίζονται για συγκεκριμένα έργα.
- **Δημόσια κέντρα απασχόλησης:** τα κέντρα αυτά διαχειρίζονται την αγορά εργασίας σε τοπικό επίπεδο, παρέχοντας πληροφορίες στους χρήστες και διαχειριζόμενα την αντιστοίχιση της προσφοράς και της ζήτησης θέσεων εργασίας.

Όσον αφορά ειδικά τις κατασκευές, μέσω συλλογικών διαπραγματεύσεων, οι κοινωνικοί εταίροι έχουν δημιουργήσει το λεγόμενο "Blen.it" (Borsa Lavoro Edile), το οποίο είναι ένα σύστημα εντελώς δωρεάν υπηρεσιών που δημιουργήθηκε για να διευκολύνει την αντιστοίχιση της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας στον κατασκευαστικό τομέα.

Το BLEN.it είναι το μοναδικό σύστημα που υπάρχει σε εθνικό επίπεδο με συνεργατικό και ολοκληρωμένο τρόπο, το οποίο προσφέρει ευκαιρίες απασχόλησης σε εργαζόμενους σε εθνικό επίπεδο και ευκαιρίες εξειδικευμένης εργασίας σε επιχειρήσεις εγκαίρως.

Το εργαλείο αυτό βασίζεται σε ένα σταθερό σύστημα βάσεων δεδομένων από τις οποίες μπορεί να αντλεί πληροφορίες τόσο για την κατάρτιση και την επαγγελματική εμπειρία των εργαζομένων όσο και για την κανονικότητα των εισφορών των επιχειρήσεων. Το σύστημα αυτό λειτουργεί σε στενή συνέργεια με τις βάσεις δεδομένων του Υπουργείου Εργασίας μέσω ενός συστήματος αμφίδρομης ανταλλαγής δεδομένων.

Από την πρώτη ενεργοποίησή της, η υπηρεσία έχει παρουσιάσει σημαντικές ευκαιρίες για όλους τους οργανισμούς που εμπλέκονται στη διαχείριση και την υλοποίησή της. Οι Περιφέρειες και οι Επαρχίες έχουν ενεργοποιήσει μια υπηρεσία υποστήριξης των πολιτών για την αντιστοίχιση της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας, η οποία είναι σίγουρα πιο εξειδικευμένη από ό,τι προηγουμένως, καθώς μπορεί να βασίζεται στον τεχνικό επαγγελματισμό ιδίως των φορέων της Σχολής Οικοδόμησης. Από αυτή την άποψη, οι κατασκευές είναι ο μόνος τομέας που συνεργάζεται με τη δημόσια υπηρεσία προσφέροντας αυτή την τυπική ιδιαιτερότητα.

Οι περιφέρειες και οι επαρχίες έχουν επίσης τη δυνατότητα να ενεργοποιήσουν χρηματοδοτικές πρωτοβουλίες που είναι χρήσιμες για τις υπηρεσίες απασχόλησης, τις λειτουργικές συνεργασίες για τη μείωση των ποσοστών ανεργίας και τον προσανατολισμό σε πιθανές χρηματοδοτήσεις που μπορούν να προσεγγιστούν σε συνεργασία με τον κατασκευαστικό τομέα.

Στην Ισπανία, για την υλοποίηση της αντιστοίχισης προσφοράς και ζήτησης, συγκεκριμένα στον κατασκευαστικό τομέα, χρησιμοποιούνται διάφορες βασικές υπηρεσίες για τη διευκόλυνση της σύνδεσης μεταξύ προσφοράς και ζήτησης εργασίας, διασφαλίζοντας ότι οι θέσεις εργασίας καλύπτονται από ειδικευμένους υποψηφίους και ότι οι ανάγκες της αγοράς εργασίας/του τομέα ικανοποιούνται:

- Εξειδικευμένες πλατφόρμες και πύλες απασχόλησης που συνδέουν εργοδότες με υποψηφίους. Για τον κατασκευαστικό τομέα, το FLC έχει αναπτύξει την πύλη Construyendo Empleo (www.construyendoempleo.com), έναν ιστότοπο απασχόλησης ειδικά για τον κλάδο (επίσης εφαρμογή για κινητά τηλέφωνα).
- Υπηρεσίες καθοδήγησης και συμβουλευτικής για φοιτητές ή/και εργαζόμενους και άνεργους χρήστες.
- Γραφεία τοποθέτησης που εντοπίζουν και τοποθετούν εργαζόμενους σε κατάλληλες θέσεις με βάση τις ανάγκες των εργοδοτών. Η Fundació Laboral de la Construcció ενεργεί επίσης ως ένα από αυτά τα εξουσιοδοτημένα γραφεία ευρέσεως εργασίας (γραφείο ευρέσεως εργασίας με αριθμό άδειας 9900000198).
- Εκθέσεις εργασίας και εκδηλώσεις δικτύωσης, προσφέροντας ευκαιρίες σε εργοδότες και υποψηφίους να συναντηθούν και να συζητήσουν απευθείας τις ευκαιρίες απασχόλησης.

5. Το πέμπτο θέμα που αναλύθηκε σχετίζεται με τον προσδιορισμό των χρηστών και των εκπαιδευτικών διαδρομών που διακρίνουν τις διαδρομές για τους νέους από εκείνες για τους ενήλικες.

Στην **Κύπρο**, τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης έχουν σχεδιαστεί για να εξυπηρετούν ένα ευρύ φάσμα χρηστών, κυρίως νέους (όπως πρόσφατους απόφοιτους και φοιτητές) και ενήλικες (συμπεριλαμβανομένων ανέργων, εργαζομένων που χρειάζονται αναβάθμιση των δεξιοτήτων τους ή εκείνων που μεταβαίνουν σε νέα καριέρα).

Οι εκπαιδευτικές διαδρομές για αυτές τις δύο ομάδες διαφέρουν ως προς τη δομή, το περιεχόμενο και την παράδοση, με κάθε ομάδα να αντιμετωπίζει τις δικές της ξεχωριστές ανάγκες και προκλήσεις.

Όσον αφορά τις **εκπαιδευτικές διαδρομές για τους νέους**, αυτές διακρίνονται σε:

- **Δευτεροβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση (τεχνικές σχολές):** προσφέρει τυπική επαγγελματική εκπαίδευση σε επίπεδο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ηλικίας 16-18 ετών). Τα προγράμματα αυτά περιλαμβάνουν ένα μείγμα μάθησης στην τάξη και πρακτικής κατάρτισης σε τεχνικούς τομείς, όπως οι κατασκευές, η μηχανική, η ηλεκτρονική και η φιλοξενία, συνδυάζοντας ακαδημαϊκά μαθήματα με επαγγελματικά μαθήματα. Τα μαθήματα αυτά περιλαμβάνουν πρακτική άσκηση ή μαθητεία, παρέχοντας πρακτική, επιτόπια εκπαίδευση.

Ωστόσο, δεν προσφέρουν όλες οι τεχνικές σχολές προγράμματα που να είναι πλήρως ευθυγραμμισμένα με τις εξελισσόμενες ανάγκες των συγκεκριμένων τομέων, ιδίως με τις τεχνολογικές εξελίξεις, και ορισμένοι μαθητές μπορεί να μην έχουν πρόσβαση σε σύγχρονο εξοπλισμό ή επικαιροποιημένα προγράμματα σπουδών, περιορίζοντας τη δυνατότητά τους να αποκτήσουν δεξιότητες αιχμής.

- **Μεταδευτεροβάθμια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης:** παρέχουν προηγμένη επαγγελματική κατάρτιση σε μαθητές που έχουν ολοκληρώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση αλλά δεν ακολουθούν ανώτερες ακαδημαϊκές σπουδές. Τα προγράμματα είναι ειδικά για τον κλάδο και επικεντρώνονται σε πρακτικές δεξιότητες που απαιτούνται σε τομείς όπως οι κατασκευές, η τεχνολογία πληροφοριών, η υγειονομική περίθαλψη και η μηχανική. Τα προγράμματα αυτά διαρκούν δύο χρόνια και συχνά

περιλαμβάνουν πρακτική άσκηση ή μαθητεία και πρακτικές, πρακτικές μαθησιακές εμπειρίες που προσομοιάζουν τις συνθήκες στο χώρο εργασίας.

Ωστόσο, οι περιορισμένες επιλογές για αναδυόμενους τομείς όπως η ψηφιακή τεχνολογία, η πράσινη ενέργεια ή η προηγμένη μεταποίηση είναι μία από τις προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Επιπλέον, ορισμένοι νέοι μπορεί να έχουν περιορισμένη έκθεση στις εξελίξεις συγκεκριμένων κλάδων, αφήνοντας κενό στην ανάπτυξη δεξιοτήτων αιχμής.

- **Προγράμματα μαθητείας:** συνδυάζουν τη σχολική εκπαίδευση μερικής απασχόλησης με την κατάρτιση στην εργασία. Οι νέοι περνούν μέρος του χρόνου τους σε επαγγελματικές σχολές και το υπόλοιπο διάστημα εργάζονται ως μαθητευόμενοι σε επιχειρήσεις. Τα προγράμματα αυτά είναι δομημένα σε εκπαίδευση διπλού συστήματος, ενσωματώνουν τη θεωρία με την πρακτική εμπειρία και απευθύνονται σε όσους προτιμούν ένα πρακτικό περιβάλλον μάθησης και επιδιώκουν την άμεση είσοδο στο εργατικό δυναμικό.

Παρόλα αυτά, η μαθητεία είναι συχνά διαθέσιμη σε παραδοσιακούς τομείς όπως οι κατασκευές ή οι μηχανολογικές ειδικότητες, αλλά μπορεί να λείπει σε νεότερους τομείς, όπως η ψηφιακή τεχνολογία ή οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, και μπορεί να υπάρχει περιορισμένη έκθεση σε κοινωνικές δεξιότητες (π.χ. ομαδική εργασία, ηγεσία), οι οποίες ζητούνται όλο και περισσότερο στην αγορά εργασίας.

- **Πρακτική άσκηση (Erasmus+ και τοπικά προγράμματα):** τοπικά και ευρωπαϊκά προγράμματα όπως το Erasmus+ παρέχουν ευκαιρίες στους νέους να αποκτήσουν εργασιακή εμπειρία στο εξωτερικό ή σε τοπικό επίπεδο. Τα προγράμματα αυτά έχουν βραχυπρόθεσμη δομή και παρέχουν εργασιακές εμπειρίες που βοηθούν τους νέους να αναπτύξουν πρακτικές δεξιότητες σε ένα πραγματικό περιβάλλον.

Ωστόσο, η πρακτική άσκηση δεν είναι πάντα καλά δομημένη και ορισμένοι τομείς μπορεί να μην προσφέρουν αρκετές ευκαιρίες πρακτικής άσκησης, ιδίως σε νεότερους κλάδους.

Όσον αφορά τις **εκπαιδευτικές διαδρομές για ενήλικες**, αυτές χωρίζονται σε:

- **Προγράμματα αναβάθμισης (υποστηριζόμενα από την ΑΑΔΑ):** τα προγράμματα αυτά έχουν σχεδιαστεί για να βοηθήσουν τους εργαζόμενους να επικαιροποιήσουν τις δεξιότητές τους ώστε να ανταποκριθούν στις νέες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας, συχνά ως απάντηση στις τεχνολογικές αλλαγές. Τα προγράμματα αυτά είναι συνήθως βραχυπρόθεσμα, όπως μαθήματα μερικής απασχόλησης ή σύντομης διάρκειας, και

αφορούν συγκεκριμένο κλάδο με ευέλικτα ωράρια για να εξυπηρετούν τους εργαζόμενους ενήλικες.

- **Προγράμματα επανεκπαίδευσης (ΑΑΔΑ και ιδιωτικά ιδρύματα):** επικεντρώνονται στη βοήθεια της μετάβασης ενηλίκων σε νέους επαγγελματικούς τομείς, ιδίως εκείνων που έχουν απολυθεί ή είναι άνεργοι. Τα προγράμματα αυτά περιλαμβάνουν συνήθως μάθηση στην τάξη, ηλεκτρονική μάθηση και πρακτική εξάσκηση. Στοχεύουν σε τομείς όπως η πληροφορική, η πράσινη ενέργεια και η προηγμένη μεταποίηση, παρέχοντας ευκαιρίες επανεκπαίδευσης σε ενήλικες που θέλουν να εισέλθουν σε τομείς υψηλής ζήτησης.
- **Προγράμματα δια βίου μάθησης:** πρόκειται για προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων, τα οποία συχνά παρέχονται από ιδιωτικά ιδρύματα ή μέσω κυβερνητικών πρωτοβουλιών. Προσφέρουν κατάρτιση σε ένα ευρύ φάσμα τομέων, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών δεξιοτήτων, των ξένων γλωσσών, της διαχείρισης και των τεχνικών δεξιοτήτων. Η δομή τους είναι ευέλικτη και τα αρθρωτά μαθήματα είναι σχεδιασμένα ώστε να προσαρμόζονται στο πρόγραμμα των ενηλίκων εκπαιδευομένων, καλύπτοντας τόσο τεχνικές όσο και κοινωνικές δεξιότητες.

Ωστόσο, όλα αυτά τα είδη προγραμμάτων παρουσιάζουν διάφορα κενά, που σχετίζονται κυρίως με την περιορισμένη κατάρτιση σε κοινωνικές δεξιότητες, με τη διαθεσιμότητα μαθημάτων προχωρημένου επιπέδου και με την έλλειψη αναγνωρισμένης από τη βιομηχανία πιστοποίησης, περιορίζοντας την αξία τους στην αγορά εργασίας.

Στην Ελλάδα, οι διαδρομές για την απόκτηση επαγγελματικής κατάρτισης στον κατασκευαστικό τομέα βασίζονται στα επίπεδα του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (ΕΠΠ).

Όσον αφορά τις εκπαιδευτικές **διαδρομές των νέων,** όπως αναφέρθηκε παραπάνω, η εκπαίδευση διακρίνεται σε επίπεδο τρία, επίπεδο τέσσερα και επίπεδο πέντε. Για την είσοδο στην αγορά εργασίας προβλέπεται συνεχής επαγγελματική κατάρτιση (για περισσότερες πληροφορίες βλέπε τα πλαίσια της ελληνικής εθνικής έκθεσης).

Όσον αφορά τις **εκπαιδευτικές διαδρομές για ενήλικες,** αυτές απευθύνονται σε άτομα των οποίων η υποχρεωτική εκπαίδευση είναι πιστοποιημένη. Τα προγράμματα ξεκινούν από το επίπεδο 4 του ΝQF που αποκτάται μετά την παρακολούθηση των εσπερινών επαγγελματικών σχολείων (ΕΠΑΛ) ή του εσπερινού γενικού λυκείου.

Εάν ένα άτομο φοιτήσει στο ΕΠΑΛ, μπορεί να παρακολουθήσει την τάξη μαθητείας μετά το Λύκειο της ΕΠΑ.Λ. ή τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK) και μέσω της συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης μπορεί να εισέλθει στην αγορά εργασίας.

Από την άλλη πλευρά, εάν κάποιος φοιτά στο εσπερινό Γενικό Λύκειο, μπορεί να παρακολουθήσει μόνο τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK) και να εισέλθει στην αγορά εργασίας μέσω συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης.

Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες περιλαμβάνονται στα Επαγγελματικά Λύκεια, στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης και στα προγράμματα συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης, όπως παρουσιάζεται στο Κεφάλαιο1 της παρούσας έκθεσης.

Ωστόσο, το κρίσιμο κενό είναι η έλλειψη εξειδίκευσης των διαφόρων επαγγελματικών επιπέδων σε κάθε τομέα του κατασκευαστικού κλάδου. Για παράδειγμα, όλοι οι σπουδαστές είτε πρόκειται να εργαστούν στον τομέα του σχεδιασμού έργων, είτε στον τομέα των κατασκευών ως εργοδηγοί ή τεχνικοί λαμβάνουν την ίδια εκπαίδευση, ενώ θα ήταν καλύτερο τα μαθήματα που παρακολουθούν να διαφοροποιούνται ανάλογα με τον ρόλο που πρόκειται να διαδραματίσουν στον κατασκευαστικό τομέα.

Στην Ιταλία, τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα χρηστών: από νέους έως ενήλικες. Τα προγράμματα κατάρτισης για αυτές τις δύο ομάδες διαφέρουν ως προς τη δομή, το περιεχόμενο και τη μέθοδο υλοποίησης και κάθε ομάδα αντιμετωπίζει διαφορετικές ανάγκες και προκλήσεις.

Όσον αφορά **τους νέους**, η ομάδα αυτή περιλαμβάνει τους απόφοιτους λυκείου, τους σπουδαστές τεχνικών και επαγγελματικών σχολών και τους πρόσφατους πτυχιούχους. Τα άτομα αυτά προσεγγίζουν τον κόσμο της εργασίας με την πρόθεση να μάθουν και να συμβάλουν στην αλλαγή του κλάδου φέρνοντας νέες ιδέες και ενθουσιασμό. Συχνά στερούνται άμεσης εργασιακής εμπειρίας και η αρχική τους κατάρτιση χαρακτηρίζεται γενικά από έντονο θεωρητικό προσανατολισμό, αλλά είναι σημαντικό να συμπληρώνεται με πρακτική εμπειρία. Πρωταρχικός στόχος είναι η απόκτηση πρακτικών και θεωρητικών δεξιοτήτων που μπορούν να διευκολύνουν την είσοδό τους στον κόσμο της εργασίας. Επιθυμούν να αναπτύξουν ένα στέρεο

βιογραφικό σημείωμα και να αποκτήσουν εμπειρία μέσω της πρακτικής άσκησης και της πρακτικής άσκησης. Επιπλέον, επιδιώκουν να δημιουργήσουν ένα δίκτυο επαγγελματικών επαφών που μπορεί να τους υποστηρίξει στη μελλοντική τους σταδιοδρομία.

Οι εκπαιδευτικές διαδρομές για τους νέους περιλαμβάνουν επαγγελματική κατάρτιση, τεχνικά ινστιτούτα και πανεπιστήμια, τεχνικά διπλώματα, μαθήματα συνεχιζόμενης εκπαίδευσης.

Ένα χρήσιμο εργαλείο για την εισαγωγή των νέων στην αγορά εργασίας είναι η μαθητεία, η οποία στην Ιταλία είναι μια σύμβαση εργασίας που συνδυάζει επαγγελματική κατάρτιση και πρακτική εργασία. Ρυθμίζεται από ειδικούς κανονισμούς και χωρίζεται σε διάφορους τύπους:

- **Μαθητεία για επαγγελματικά προσόντα και δίπλωμα:** Απευθύνεται σε νέους ηλικίας μεταξύ 15 και 25 ετών και αποσκοπεί στην παροχή συγκεκριμένων δεξιοτήτων και στην απόκτηση επαγγελματικού προσόντος.
- **Επαγγελματική μαθητεία:** Απευθύνεται σε νέους ηλικίας 18 έως 29 ετών και επικεντρώνεται στην απόκτηση επαγγελματικών δεξιοτήτων συγκεκριμένης εργασίας.
- **Μαθητεία στην τριτοβάθμια εκπαίδευση:** Απευθύνεται σε απόφοιτους πανεπιστημίου και μεταπτυχιακούς φοιτητές και προσφέρει ευκαιρίες κατάρτισης σε προηγμένα εργασιακά περιβάλλοντα, όπως η έρευνα και η ανάπτυξη.

Οι μαθητευόμενοι περνούν ένα μέρος του χρόνου τους στην τάξη και ένα μέρος στο πεδίο, λαμβάνοντας πρακτική εκπαίδευση απευθείας από επαγγελματίες. Λαμβάνουν αμοιβή κατά τη διάρκεια της περιόδου κατάρτισης, γεγονός που διευκολύνει την οικονομική τους αυτονομία.

Όσον αφορά τους **ενήλικες**, αυτή η ομάδα στον κατασκευαστικό τομέα περιλαμβάνει ήδη ενεργούς επαγγελματίες, ανέργους και άτομα που αναζητούν επανεκπαίδευση. Η ομάδα αυτή χαρακτηρίζεται από ποικιλία εμπειριών και δεξιοτήτων και συχνά έχει μια πιο σαφή ιδέα για τις δικές της ανάγκες και στόχους κατάρτισης. Οι ενήλικες τείνουν να έχουν προηγούμενη εργασιακή εμπειρία, γεγονός που τους κάνει να γνωρίζουν καλύτερα τις δεξιότητες και τα κενά τους. Συχνά πρέπει να συμβιβάζουν τις απαιτήσεις της κατάρτισης με τις οικογενειακές και επαγγελματικές υποχρεώσεις, καθιστώντας απαραίτητη τη μεγαλύτερη ευελιξία στην κατάρτιση.

Οι ενήλικες επιδιώκουν να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους για να αναζητήσουν καλύτερες ευκαιρίες σταδιοδρομίας ή για να παραμείνουν ανταγωνιστικοί στον τομέα τους. Η συνεχιζόμενη εκπαίδευση θεωρείται ως ένας τρόπος για να ανταποκριθούν στις προκλήσεις μιας μεταβαλλόμενης αγοράς όπου οι νέες τεχνολογίες και οι κανονισμοί αλλάζουν συνεχώς.

Όσον αφορά τα **μαθήματα κατάρτισης για ενήλικες**, πρόκειται κυρίως για μαθήματα επανεκπαίδευσης που προσφέρονται από διαπιστευμένους οργανισμούς- μαθήματα για την απόκτηση επαγγελματικών πιστοποιήσεων- μαθήματα εξειδίκευσης που καλύπτουν θέματα όπως η ενεργειακή απόδοση, η πράσινη δόμηση και οι προηγμένες τεχνικές κατασκευής.

Ενώ τα μονοπάτια για τους νέους επικεντρώνονται στη βασική κατάρτιση και την τοποθέτηση σε θέσεις εργασίας, εκείνα για τους ενήλικες επικεντρώνονται στην περαιτέρω εκπαίδευση και την εξειδίκευση. Οι νέοι επωφελούνται από μια πιο δομημένη και ολοκληρωμένη προσέγγιση, με σαφώς καθορισμένα προγράμματα σπουδών, ενώ αντίθετα οι ενήλικες τείνουν να προτιμούν πιο ευέλικτους τρόπους, όπως διαδικτυακά μαθήματα και σύντομες ενότητες που μπορούν να προσαρμοστούν στις επαγγελματικές και οικογενειακές τους υποχρεώσεις.

Όσον αφορά τη διάρκεια και την ένταση, τα μαθήματα κατάρτισης για νέους τείνουν να είναι μεγαλύτερα και πιο εντατικά, συχνά διαρκούν αρκετά χρόνια. Αντίθετα, τα μαθήματα ενηλίκων σχεδιάζονται για να είναι σύντομα και εστιασμένα, εστιάζοντας σε άμεσα εφαρμόσιμες πρακτικές δεξιότητες.

Στην Ισπανία, οι χρήστες των συμβουλευτικών υπηρεσιών είναι:

- **Νέοι, (16-24 ετών):** όσοι έχουν αποφοιτήσει πρόσφατα από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ή από προγράμματα τεχνικής κατάρτισης. Οι στόχοι τους είναι να εισέλθουν στην αγορά εργασίας, να αποκτήσουν βασικές πιστοποιήσεις και να αναπτύξουν πρακτικές δεξιότητες. Στο πλαίσιο της κατασκευαστικής βιομηχανίας, οι ανάγκες τους περιλαμβάνουν βασική κατασκευαστική κατάρτιση, τεχνικές δεξιότητες, ασφάλεια στην εργασία και γνώση των νέων κατασκευαστικών τεχνολογιών.
- **Ενήλικες (24 ετών και άνω):** μπορεί να έχουν προηγούμενη εμπειρία σε συγκεκριμένο τομέα και συνήθως αναζητούν επανεκπαίδευση ή αναβάθμιση των δεξιοτήτων τους. Οι ανάγκες τους επικεντρώνονται στην αναβάθμιση σε νέες τεχνολογίες και κατασκευαστικές

τεχνικές, στη διαχείριση έργων, στην προηγμένη ασφάλεια και στη συμμόρφωση με τις κανονιστικές διατάξεις, με στόχο τη βελτίωση της απασχολησιμότητάς τους, την επαγγελματική τους ανέλιξη και την απόκτηση νέων δεξιοτήτων και προηγμένων πιστοποιήσεων.

Όσον αφορά τις εκπαιδευτικές διαδρομές για τους **νέους**, αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν προγράμματα βασικής κατάρτισης, πρακτικά εργαστήρια για τα εργαλεία και τις τεχνικές των κατασκευών, προγράμματα κατάρτισης για την ασφάλεια στην εργασία, εισαγωγή στις νέες τεχνολογίες και το λογισμικό των κατασκευών και προετοιμασία για βασικές εξετάσεις πιστοποίησης.

Από την άλλη πλευρά, **για τους ενήλικες**, είναι απαραίτητο να προσφέρονται μαθήματα στις σύγχρονες τεχνικές κατασκευής, εκπαίδευση στη διαχείριση έργων, προγράμματα ασφάλειας και συμμόρφωσης, εκπαίδευση στις αναδυόμενες τεχνολογίες, όπως η BIM και οι βιώσιμες κατασκευές, και προετοιμασία για προχωρημένες και εξειδικευμένες πιστοποιήσεις.

Ο εντοπισμός των κενών στα τρέχοντα προγράμματα κατάρτισης απαιτεί ανάλυση του υφιστάμενου περιεχομένου- η ανάλυση αυτή πραγματοποιείται ήδη μέσω διαφόρων σχεδίων και πρωτοβουλιών, για την προσαρμογή των προγραμμάτων αυτών στις νέες ανάγκες και τάσεις του τομέα, όπως οι βιώσιμες κατασκευές, η ψηφιοποίηση, οι σύγχρονες κατασκευαστικές τεχνολογίες κ.λπ. Επιπλέον, είναι σημαντική η σύναψη συμφωνιών με επιχειρήσεις για προγράμματα μαθητείας και η δημιουργία προγραμμάτων καθοδήγησης με έμπειρους επαγγελματίες για τους νέους.

Για τους ενήλικες, προσφέρονται ειδικές ενότητες που τους επιτρέπουν να αποκτήσουν συγκεκριμένες δεξιότητες ανάλογα με τις ανάγκες τους, προγράμματα που αναγνωρίζουν και εκτιμούν την προηγούμενη εμπειρία, καθώς και μαθήματα με ευέλικτο ωράριο για να εξυπηρετούν τους εργαζόμενους ενήλικες.

6. Το έκτο θέμα που αναλύθηκε ήταν ο **εντοπισμός των κύριων εμποδίων που σχετίζονται με την κατάρτιση και την απασχολησιμότητα**

Στην Κύπρο, διάφορα εμπόδια που σχετίζονται με την κατάρτιση και την απασχολησιμότητα επηρεάζουν την ικανότητα των ατόμων, ιδίως των νέων και των ενηλίκων, να έχουν πρόσβαση στην επαγγελματική εκπαίδευση και να εξασφαλίσουν απασχόληση.

Τα εμπόδια αυτά μπορεί να οφείλονται σε έλλειψη γνώσεων, περιορισμένη πρόσβαση σε πόρους, θεσμικά κενά και συστημικές προκλήσεις στη σύνδεση των ατόμων που αναζητούν εργασία με την αγορά εργασίας.

Τα κύρια εμπόδια σχετίζονται κυρίως με:

- **Έλλιπής γνώση του τομέα και των ευκαιριών** του: αυτή η έλλειψη ενημέρωσης μπορεί να οδηγήσει σε περιορισμένο ενδιαφέρον για επαγγελματική κατάρτιση ή σταδιοδρομία σε τομείς υψηλής ζήτησης, όπως οι κατασκευές, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η πληροφορική και η προηγμένη μεταποίηση.
- **Περιορισμένη πρόσβαση σε συμβουλευτική και καθοδήγηση σταδιοδρομίας**: πολλά άτομα, ιδίως οι νέοι, έχουν περιορισμένη πρόσβαση σε αποτελεσματική συμβουλευτική σταδιοδρομίας. Το κενό στις εξατομικευμένες υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού σημαίνει ότι πολλοί δεν λαμβάνουν τις απαραίτητες συμβουλές για να λάβουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την κατάρτιση και την απασχόλησή τους.
- **Λιγοστές επαφές μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, κέντρων κατάρτισης και εργοδοτών**: συχνά υπάρχει έλλειψη συνεργασίας μεταξύ σχολείων, κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης και εργοδοτών, με αποτέλεσμα ανεπαρκή κατάρτιση σχετική με τη βιομηχανία, λίγες ευκαιρίες πρακτικής άσκησης και ανεπαρκείς θέσεις εργασίας.
- **Ανεπαρκείς πληροφορίες για την αγορά εργασίας**: τόσο οι αναζητούντες εργασία όσο και οι πάροχοι κατάρτισης ενδέχεται να μην έχουν πρόσβαση σε ενημερωμένες πληροφορίες για την αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων σχετικά με τις ελλείψεις δεξιοτήτων, τους αναδυόμενους τομείς και τις τάσεις της ζήτησης. Χωρίς αυτές τις πληροφορίες, καθίσταται δύσκολη η ευθυγράμμιση των προγραμμάτων κατάρτισης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- **Γεωγραφικά εμπόδια**: στις πιο απομακρυσμένες ή αγροτικές περιοχές η πρόσβαση σε κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης, εκπαιδευτικά ιδρύματα και ευκαιρίες απασχόλησης είναι περιορισμένη. Αυτό είναι ιδιαίτερα προβληματικό για τα άτομα που δεν έχουν τους πόρους ή τη δυνατότητα να ταξιδεύουν συχνά σε αστικές περιοχές όπου συγκεντρώνονται οι περισσότερες ευκαιρίες.

Άλλα εμπόδια περιλαμβάνουν ξεπερασμένα ή άκαμπτα προγράμματα κατάρτισης, οικονομικά εμπόδια, περιορισμένες ευκαιρίες για πρακτική κατάρτιση, εμπόδια λόγω φύλου και πολιτισμικά εμπόδια.

Η αντιμετώπιση αυτών των εμποδίων απαιτεί συντονισμένη προσπάθεια μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, εργοδοτών, κυβερνητικών φορέων και κοινωνικών εταίρων. Βελτιώνοντας τον επαγγελματικό προσανατολισμό, διευρύνοντας την πρόσβαση σε πληροφορίες για την αγορά εργασίας, επικαιροποιώντας τα προγράμματα κατάρτισης και προωθώντας τη συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερομένων, η Κύπρος μπορεί να συνδυάσει καλύτερα την προσφορά κατάρτισης με τη ζήτηση της αγοράς εργασίας, διασφαλίζοντας ότι τόσο οι νέοι όσο και οι ενήλικες μπορούν να ευημερήσουν στην μεταβαλλόμενη οικονομία.

Επίσης, στην **Ελλάδα**, τα κύρια εμπόδια σχετίζονται με τη **χαμηλή διασύνδεση** μεταξύ των κατασκευαστικών εταιρειών και των δομών επαγγελματικής κατάρτισης και παροχής συμβουλών. Επιπλέον, ένα άλλο εμπόδιο είναι η **χαμηλή ελκυστικότητα του κλάδου**, ιδίως μεταξύ των νέων, λόγω των χαμηλών μισθών, της έλλειψης σταθερής απασχόλησης, των δυσμενών συνθηκών εργασίας και της επικίνδυνης εργασίας λόγω της κακής εφαρμογής των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας.

Ένα άλλο πρόβλημα αντιπροσωπεύεται από τις συνεχείς αλλαγές στο περιεχόμενο και στη δομή της επαγγελματικής εκπαίδευσης/κατάρτισης και της συμβουλευτικής (δηλαδή οι ειδικότητες που προσφέρονται στο ΙΕΚ αλλάζουν κάθε χρόνο) και η κατάρτιση στην εργασία είναι περιορισμένη και κυρίως σε λίγες μεγάλες επιχειρήσεις.

Τέλος, **δεν υπάρχει γεωγραφικά εκτεταμένο δίκτυο δομών κατάρτισης για τις κύριες ειδικότητες του κατασκευαστικού κλάδου**. Για παράδειγμα, υπάρχουν μεγάλες πόλεις όπου είναι αδύνατο να βρει κάποιος δομή κατάρτισης σε πολύ κρίσιμες ειδικότητες. Στην Αττική, όπου συγκεντρώνεται ο μισός πληθυσμός της χώρας, πολλοί νέοι αναγκάζονται να σπαταλήσουν πάνω από μία ώρα για να μετακινηθούν από τον τόπο κατοικίας ή εργασίας τους στη δομή κατάρτισης.

Στην Ιταλία, τα κυριότερα εμπόδια σχετίζονται με την ανεπάρκεια των προγραμμάτων κατάρτισης, την ανεπαρκή πρόσβαση στη συνεχιζόμενη εκπαίδευση, την έλλειψη πρακτικής

εμπειρίας, την αρνητική αντίληψη του τομέα και τα κενά επικοινωνίας που σχετίζονται με την έλλειψη συνέργειας μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων.

Είναι σημαντικό να επικαιροποιηθούν τα προγράμματα κατάρτισης, να προωθηθούν οι θέσεις μαθητείας και πρακτικής άσκησης στον τομέα, να δημιουργηθούν σαφείς διαδρομές και να υλοποιηθούν εκπαιδευτικά προγράμματα σε συνεργασία με τα λύκεια, ώστε οι μαθητές να ενημερωθούν για τις ευκαιρίες και την επαγγελματική ανάπτυξη στον τομέα.

Στην Ισπανία, η τεχνολογική αλλαγή προκαλεί την εξαφάνιση ορισμένων επαγγελμάτων, την εμφάνιση νέων και τη μετατροπή άλλων, που οδηγούν σε νέες πηγές απασχόλησης και αποτελούν ευκαιρίες ανάπτυξης και απασχολησιμότητας.

Στο πλαίσιο αυτό, οι σύμβουλοι επαγγελματικού προσανατολισμού πρέπει να γνωρίζουν και να έχουν γνώση των μεταβαλλόμενων εργασιακών συνθηκών της νέας αγοράς εργασίας, ώστε να στηρίζουν τους εργαζόμενους, τους αιτούντες εργασία, τους επιχειρηματίες και τις επιχειρήσεις στην προσαρμογή τους σε αυτή τη νέα πραγματικότητα.

Στην περίπτωση του κατασκευαστικού κλάδου, οι **Ισπανοί σύμβουλοι επαγγελματικού προσανατολισμού δεν φαίνεται να είναι εξοικειωμένοι με τον σημερινό μετασχηματισμό που βιώνει ο κλάδος**. Αυτό, με τη σειρά του, οδηγεί σε **έλλιπή γνώση** του τομέα από τους μαθητές και τους αιτούντες εργασία, καθώς και των δυνατοτήτων του. Αυτή η έλλειψη γνώσης περιορίζει το ενδιαφέρον και την προθυμία τους να αποκτήσουν πρόσβαση στον τομέα. Εκτός αυτού, συνδέεται στενά με ένα άλλο σημαντικό εμπόδιο, την **αρνητική αντίληψη για τον κατασκευαστικό κλάδο**, ο οποίος γενικά συνδέεται με εργασία χαμηλής ειδίκευσης, σωματικά απαιτητική και με χαμηλές ευκαιρίες ανάπτυξης.

Επίσης, στην Ισπανία, ένα άλλο σημαντικό εμπόδιο είναι η **έλλειψη συνεργασίας και επικοινωνίας μεταξύ του εκπαιδευτικού και του βιομηχανικού τομέα**, η οποία δυσχεραίνει τη δημιουργία επικαιροποιημένων προγραμμάτων κατάρτισης που προετοιμάζουν τους σπουδαστές για τις πραγματικές απαιτήσεις της αγοράς εργασίας.

Για να αντιμετωπιστούν αυτά τα εμπόδια, θα μπορούσαν να εφαρμοστούν διάφορες στρατηγικές: η βελτίωση της προώθησης και της ευαισθητοποίησης του κατασκευαστικού τομέα στα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και στα πανεπιστήμια μέσω ενημερωτικών

εκστρατειών και επισκέψεων σε εργοτάξια μπορεί να αλλάξει την αρνητική αντίληψη για τον τομέα- η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ κατασκευαστικών εταιρειών, εκπαιδευτικών/εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και κέντρων απασχόλησης για την ανάπτυξη σχετικών προγραμμάτων κατάρτισης και ευκαιριών μαθητείας μπορεί να συμβάλει στην καλύτερη προετοιμασία των μαθητών για την αγορά εργασίας- και η προσφορά πιο προσιτών και συνεχών επιλογών κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων των διαδικτυακών μαθημάτων και των ευέλικτων χρονοδιαγραμμάτων, μπορεί να διασφαλίσει ότι οι σημερινοί εργαζόμενοι διατηρούν τις δεξιότητές τους ενημερωμένες.

7. Το έβδομο και τελευταίο θέμα που αναλύθηκε ήταν ο **εντοπισμός βέλτιστων πρακτικών ή πιλοτικών έργων που έχουν ήδη διεξαχθεί σε εθνικό επίπεδο.**

Στην **Κύπρο** έχουν εφαρμοστεί με επιτυχία διάφορες βέλτιστες πρακτικές και πιλοτικά έργα για την ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK), της απασχολησιμότητας και της αντιστοίχισης της προσφοράς εργασίας με τη ζήτηση.

Οι πρωτοβουλίες αυτές επικεντρώνονται στη βελτίωση των δεξιοτήτων, στην προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των βιομηχανιών και στην αντιμετώπιση των κενών στην αγορά εργασίας:

Σύστημα Μαθητείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΣΜΕΕΚ)

- **Εθνικό σύστημα μαθητείας:** μια από τις πιο επιτυχημένες πρωτοβουλίες που αποσκοπεί στην παροχή δομημένης επαγγελματικής κατάρτισης σε συνδυασμό με πρακτική εμπειρία στο χώρο εργασίας. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε νέους που έχουν ολοκληρώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ή που εγκατέλειψαν πρόωρα το σχολείο και τους παρέχει την ευκαιρία να αποκτήσουν πολύτιμη εργασιακή εμπειρία, λαμβάνοντας παράλληλα μισθό. Το πρόγραμμα έχει μειώσει σημαντικά την ανεργία των νέων και τα ποσοστά εγκατάλειψης του σχολείου, προσφέροντας εναλλακτικές διαδρομές για όσους δεν συνεχίζουν την ακαδημαϊκή εκπαίδευση. Έχει επίσης ενισχύσει τις εταιρικές σχέσεις μεταξύ των επαγγελματικών σχολείων και των βιομηχανιών, εξασφαλίζοντας την ευθυγράμμιση μεταξύ της κατάρτισης και των απαιτήσεων της αγοράς εργασίας.

- **Πρόγραμμα Εγγυήσεων για τη Νεολαία:** Η πρωτοβουλία αυτή, που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Κυπριακή Κυβέρνηση, έχει ως στόχο να παρέχει σε όλους τους νέους κάτω των 25 ετών μια ποιοτική προσφορά απασχόλησης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, μαθητείας ή κατάρτισης εντός τεσσάρων μηνών από την εγκατάλειψη της τυπικής εκπαίδευσης ή την ανεργία. Η χρήση εξατομικευμένων υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού και συμβουλευτικής διασφαλίζει ότι οι νέοι συνδυάζονται με προγράμματα κατάρτισης που ταιριάζουν στα ενδιαφέροντα και τις δεξιότητές τους. Η ενσωμάτωση των δεδομένων της αγοράς εργασίας στο πρόγραμμα επιτρέπει προσαρμογές σε πραγματικό χρόνο στους τύπους κατάρτισης που προσφέρονται, εξασφαλίζοντας την ευθυγράμμιση με τις ανάγκες της αγοράς.

- **EURES Cyprus:** αποτελεί μέρος του δικτύου των Ευρωπαϊκών Υπηρεσιών Απασχόλησης (EURES) και διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη διευκόλυνση της κινητικότητας των εργαζομένων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρέχοντας πληροφορίες, συμβουλές και υπηρεσίες πρόσληψης. Η ενσωμάτωση μιας διαδικτυακής πλατφόρμας που συνδέει τους αναζητούντες εργασία και τους εργοδότες διασυνοριακά αποτελεί πρότυπο για την αύξηση της απασχολησιμότητας μέσω της κινητικότητας. Οι εξατομικευμένες υπηρεσίες συμβουλευτικής για τους αναζητούντες εργασία και τους εργοδότες διασφαλίζουν την επιτυχή αντιστοίχιση θέσεων εργασίας.

- **Το Κυπριακό Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΚΠ):** προσφέρει εξειδικευμένα προγράμματα κατάρτισης με στόχο τη βελτίωση της παραγωγικότητας τόσο των ατόμων όσο και των επιχειρήσεων στην Κύπρο. Τα προγράμματα απευθύνονται σε βασικούς τομείς όπως οι κατασκευές, ο τουρισμός και η μεταποίηση και είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ). Αυτή η συνεργασία μεταξύ του CPC και των βιομηχανιών διασφαλίζει ότι η παρεχόμενη κατάρτιση είναι άμεσα εφαρμόσιμη στο χώρο εργασίας.

- **Επιδοτούμενα προγράμματα κατάρτισης της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑΑΔΑ):** Η ΑΑΔΑ διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στη χρηματοδότηση και το συντονισμό των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης σε ολόκληρη την Κύπρο. Τα επιδοτούμενα προγράμματά της κατάρτισης απευθύνονται τόσο σε εργαζόμενους όσο και σε ανέργους, με στόχο τη βελτίωση των δεξιοτήτων και της απασχολησιμότητας του εργατικού δυναμικού. Η επιδότηση της κατάρτισης υπό την καθοδήγηση των εργοδοτών διασφαλίζει ότι το εργατικό δυναμικό είναι εξοπλισμένο με τις πιο πρόσφατες δεξιότητες και ότι η κατάρτιση είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες συγκεκριμένων βιομηχανιών. Η εστίαση στη συνεχή αξιολόγηση των δεξιοτήτων και την ανάλυση της αγοράς εργασίας συμβάλλει στη διασφάλιση ότι τα προγράμματα κατάρτισης της HRDA παραμένουν επίκαιρα.

Κύπρος — το αύριο
ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Χρηματοδοτείται από
την Ευρωπαϊκή Ένωση
NextGenerationEU

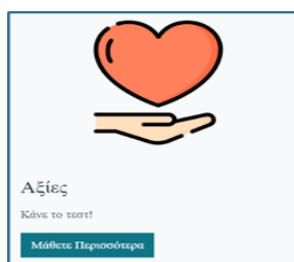
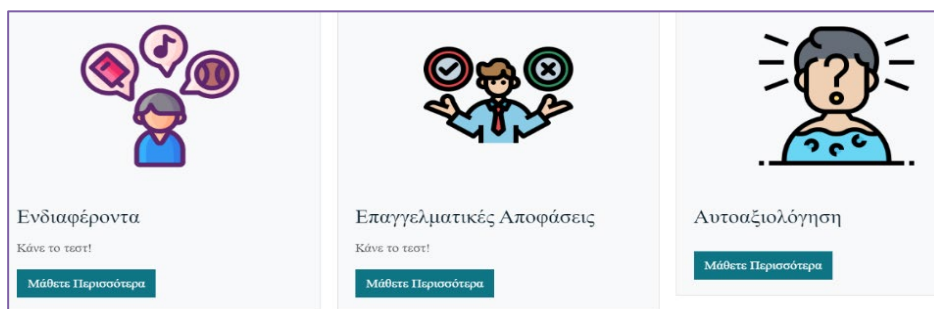
ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

- **Πράσινες δεξιότητες για το μέλλον:** Στο πλαίσιο των προσπαθειών της Κύπρου για την προώθηση της αειφορίας, το πιλοτικό αυτό έργο επικεντρώνεται στην παροχή επαγγελματικής κατάρτισης σε τεχνολογίες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ενεργειακής απόδοσης. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε νέους και ενήλικες που ενδιαφέρονται για επαγγέλματα σχετικά με την ηλιακή ενέργεια, τον ενεργειακό έλεγχο και τις βιώσιμες κατασκευαστικές πρακτικές. Ευθυγραμμίζοντας την επαγγελματική κατάρτιση με τους εθνικούς στόχους βιωσιμότητας της Κύπρου, το πρόγραμμα διασφαλίζει ότι οι εργαζόμενοι είναι προετοιμασμένοι για τις μελλοντικές απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Η πρακτική προσέγγιση σε συνδυασμό με την

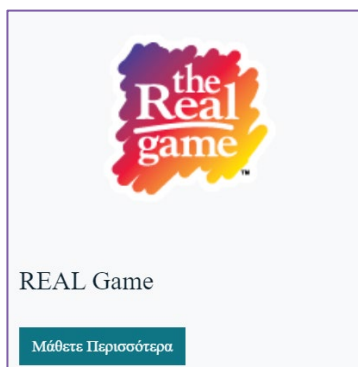
αναγνωρισμένη από τη βιομηχανία πιστοποίηση αυξάνει την απασχολησιμότητα των συμμετεχόντων.

- **Πιλοτικό σχέδιο "Γυναίκες στις κατασκευές"**: ως απάντηση στις ανισοροπίες μεταξύ των φύλων στον κατασκευαστικό τομέα, το πιλοτικό αυτό σχέδιο σχεδιάστηκε για να προωθήσει την ένταξη των γυναικών στην κατάρτιση και την απασχόληση στον κατασκευαστικό τομέα. Η πρωτοβουλία αυτή αντιμετωπίζει τα κενά μεταξύ των δύο φύλων στους παραδοσιακά ανδροκρατούμενους τομείς, παρέχοντας στοχευμένη υποστήριξη και κατάρτιση στις γυναίκες. Οι συνιστώσες καθοδήγησης και υποστήριξης του προγράμματος συμβάλλουν στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος χωρίς αποκλεισμούς για τις γυναίκες στο εργατικό δυναμικό.

Στην Ελλάδα, ο ΕΟΠΠΕΠ ανέπτυξε δωρεάν μια πύλη με **διαδραστικά** εργαλεία **επαγγελματικής αυτοαξιολόγησης** (ερωτηματολόγια). Τα πεδία που διερευνώνται αφορούν διαφορετικά θέματα από τη λήψη επαγγελματικών αποφάσεων έως την αυτοαξιολόγηση, συμπεριλαμβανομένης, για παράδειγμα, της αυτοαξιολόγησης των δεξιοτήτων σχεδιασμού σταδιοδρομίας και λήψης αποφάσεων ή της αυτοαξιολόγησης της ικανότητας αναζήτησης και ανάλυσης ευκαιριών κατάρτισης ή/και εργασίας.

Πραγματικό παιχνίδι: Οραματιστείτε το μέλλον σας παίζοντας!

To Real Game (www.realgame.com) είναι ένα καινοτόμο και ευρέως χρησιμοποιούμενο διαδραστικό ηλεκτρονικό "παιχνίδι" ανάπτυξης δεξιοτήτων ζωής και σταδιοδρομίας. Είναι ένα φιλικό και εύχρηστο εργαλείο, καθώς απευθύνεται σε εφήβους ηλικίας 15-18 ετών και δεν απαιτεί εξειδικευμένες γνώσεις. Το παιχνίδι έχει μεταφραστεί στα ελληνικά και έχει προσαρμοστεί στην ελληνική πραγματικότητα από ομάδα ειδικών.

Κεντρικό στοιχείο του παιχνιδιού είναι το παιχνίδι ρόλων. Παίζοντας το παιχνίδι, καλείστε να υποδυθείτε έναν ενήλικο χαρακτήρα με συγκεκριμένο επαγγελματικό προφίλ, και όχι μόνο αυτό. Με αυτόν τον τρόπο έρχεστε αντιμέτωποι με καταστάσεις, προκλήσεις και ευκαιρίες που αντιμετωπίζουν όλοι οι ενήλικες. Με γραφικά και εικόνες από τη σύγχρονη κοινωνική και επαγγελματική ζωή, έχει σχεδιαστεί για να υποστηρίξει τους εφήβους που σχεδιάζουν την εκπαιδευτική και επαγγελματική τους πορεία και τη μετάβαση στον κόσμο των ενηλίκων. Μέσα από τις δραστηριότητες του παιχνιδιού, γνωρίζουν με βιωματικό τρόπο τις υποχρεώσεις της ενήλικης ζωής γενικότερα αλλά και του κόσμου της εργασίας και φαντάζονται τον εαυτό τους σε αυτόν.

Στην Ιταλία, έχουν εφαρμοστεί με επιτυχία διάφορες **καλές πρακτικές** και **πυλοτικά σχέδια** για τη βελτίωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), της απασχολησιμότητας και της αντιστοίχισης θέσεων εργασίας. Οι πρωτοβουλίες αυτές επικεντρώνονται στη βελτίωση των

δεξιοτήτων, στην προώθηση της βιομηχανικής συνεργασίας και στην αντιμετώπιση των κενών στην αγορά εργασίας.

- **Ediltrophy**

Το "Ediltrophy" είναι ο διαγωνισμός τοιχοποιίας που καθιερώθηκε το 2008 για την προώθηση της κατάρτισης, της κανονικής εργασίας και της ασφάλειας στις κατασκευές. Διοργανώνεται από την Formedil (Ente Unico Formazione e Sicurezza) σε συνεργασία με την SAIE και το IIPLE, Istituto Professionale Edile di Bologna, που είναι ένα ισότιμο ίδρυμα για την κατάρτιση και την υγεία και την ασφάλεια.

Ο διαγωνισμός αποτελείται από περιφερειακές ή διαπεριφερειακές προεπιλογές και έναν εθνικό τελικό. Στον εθνικό τελικό εκλέγονται οι καλύτεροι μαστόροι της χρονιάς στις κατηγορίες junior και senior.

Οι εκδόσεις "Ediltrophy" αποτελούν μέρος ενός προγράμματος πρωτοβουλιών που υλοποιούνται από το σύστημα Formedil κατά τη διάρκεια όλων των ημερών της έκθεσης- περιλαμβάνουν χώρους για τη διαδραστική προώθηση των δραστηριοτήτων των τοπικών αρχών μέσω ειδικών σταθμών εργασίας, το εθνικό συνέδριο Formedil για την παρουσίαση των ετήσιων δεδομένων παρακολούθησης.

Στόχοι

- **Επαγγελματική κατάρτιση:** Ediltrophy στοχεύει να παρέχει στους συμμετέχοντες συγκεκριμένες τεχνικές δεξιότητες μέσω εκπαιδευτικών συνεδριών σχετικά με τα υλικά, τις τεχνολογίες και τις μεθόδους κατασκευής.
- **Τόνωση της δημιουργικότητας:** Ο διαγωνισμός ενθαρρύνει τους νέους να σκεφτούν καινοτόμα, αναπτύσσοντας μοναδικές και λειτουργικές σχεδιαστικές λύσεις.
- **Βιωσιμότητα:** εκπαίδευση των συμμετεχόντων σχετικά με τη σημασία της προστασίας του περιβάλλοντος στον κατασκευαστικό τομέα.
- **Ομαδική εργασία:** Η Ediltrophy δίνει έμφαση στην ομαδική εργασία, βοηθώντας τους συμμετέχοντες να αναπτύξουν δεξιότητες συνεργασίας και επικοινωνίας, απαραίτητες στον κόσμο της εργασίας.

Δομή εκδήλωσης

Ο διαγωνισμός αποτελείται από διάφορα στάδια:

1. **Εκπαίδευση και προετοιμασία:** Πριν από τον διαγωνισμό, οι συμμετέχοντες παρακολουθούν εργαστήρια και σεμινάρια για να μάθουν προηγμένες και βιώσιμες τεχνικές δόμησης.
2. **Σχεδιασμός:** Οι ομάδες εργασίας πρέπει να αναπτύξουν ένα καινοτόμο σχέδιο, ανταποκρινόμενες σε συγκεκριμένες απαιτήσεις και προτεινόμενες προκλήσεις.
3. **Μοντέλο κατασκευής:** Κάθε ομάδα δημιουργεί ένα μοντέλο κλίμακας του σχεδίου της, χρησιμοποιώντας κατάλληλα υλικά και βιώσιμες μεθοδολογίες.
4. **Παρουσίαση και κριτική επιτροπή:** Οι προτάσεις παρουσιάζονται σε μια κριτική επιτροπή εμπειρογνομόνων του κλάδου, οι οποίοι αξιολογούν τις προτάσεις σύμφωνα με τα κριτήρια της πρωτοτυπίας, της λειτουργικότητας και της βιωσιμότητας.

Αποτελέσματα και επιπτώσεις

Το Ediltrophy έχει αποδείξει ότι έχει σημαντικό θετικό αντίκτυπο:

- **Ανάπτυξη ικανοτήτων:** Οι συμμετέχοντες αποκτούν πρακτικές και θεωρητικές δεξιότητες που μπορούν να εφαρμοστούν άμεσα στην επαγγελματική τους σταδιοδρομία.
  - **Δικτύωση:** Η εκδήλωση προωθεί τη συνάντηση μεταξύ φοιτητών, επαγγελματιών και εταιρειών του τομέα, δημιουργώντας ευκαιρίες πρακτικής άσκησης και απασχόλησης.
  - **Κουλτούρα της αειφορίας:** Η αυξανόμενη εστίαση στη βιωσιμότητα έχει ευαισθητοποιήσει τους νέους για τη σημασία της οικοδόμησης με υπευθυνότητα και με τρόπο φιλικό προς το περιβάλλον.
-
- **Επαγγελματικός προσανατολισμός**

Ο επαγγελματικός προσανατολισμός στις κατασκευές αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για τη διασφάλιση της επιτυχούς ένταξης των νέων και των ενηλίκων στον τομέα. Αυτή η διαδικασία προσανατολισμού όχι μόνο βοηθά στην κατανόηση των διαφόρων διαθέσιμων επαγγελματικών ευκαιριών, αλλά προωθεί επίσης τη μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση σχετικά με τις απαιτούμενες δεξιότητες και τις προοπτικές σταδιοδρομίας σε έναν διαρκώς μεταβαλλόμενο τομέα.

Ο επαγγελματικός προσανατολισμός παρέχει σαφείς πληροφορίες σχετικά με τα διάφορα επαγγέλματα που συνθέτουν τον κόσμο των κατασκευών, από πρακτικές θέσεις εργασίας, όπως εργάτες και χτίστες, μέχρι πιο εξειδικευμένους ρόλους, όπως μηχανικοί και αρχιτέκτονες. Βοηθά

τους συμμετέχοντες να προσδιορίσουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για τις διάφορες θέσεις στον κλάδο και προωθή την κατάρτιση και την ανάπτυξη αυτών των δεξιοτήτων. Στόχος είναι να διευκολυνθεί η τεκμηριωμένη επιλογή της επαγγελματικής πορείας, με βάση τις ατομικές κλίσεις, τα ενδιαφέροντα και τους στόχους, προκειμένου να υποστηριχθούν οι υποψήφιοι στην αναζήτηση ευκαιριών απασχόλησης, πρακτικής άσκησης και μαθητείας, δημιουργώντας δεσμούς με εταιρείες του κλάδου.

Το πρόγραμμα επαγγελματικού προσανατολισμού στις κατασκευές αποτελείται από διάφορα στάδια:

- **Ενημερωτικές συναντήσεις** Οι σχολικές αρχές διοργανώνουν συναντήσεις απευθείας στα σχολεία για να παρουσιάσουν τις ευκαιρίες απασχόλησης στον τομέα και τα διαθέσιμα προγράμματα κατάρτισης.
- **Πρακτικά εργαστήρια:** Πρακτικές δραστηριότητες που επιτρέπουν στους συμμετέχοντες να βιώσουν άμεσα τις διάφορες εργασίες και τεχνικές του κατασκευαστικού τομέα.
- **Ατομικές συνεντεύξεις:** Κατ' ιδίαν συναντήσεις με συμβούλους σταδιοδρομίας για να συζητηθούν τα ενδιαφέροντα, οι κλίσεις και οι εξατομικευμένες επιλογές σταδιοδρομίας.
- **Επισκέψεις στο χώρο:** Ευκαιρία να δείτε από πρώτο χέρι πώς λειτουργεί ένα εργοτάξιο, συμπεριλαμβανομένων των διαφόρων επαγγελματιών που εμπλέκονται και της δυναμικής της εργασίας.
- **Υποστήριξη αναζήτησης εργασίας:** Βοήθεια στη σύνταξη βιογραφικών σημειωμάτων, συνοδευτικών επιστολών και στην προετοιμασία για συνεντεύξεις εργασίας, καθώς και σύνδεσμοι με εταιρείες του τομέα.
- **Ανοιχτές ημέρες και εκθέσεις προσανατολισμού:** Εκδηλώσεις στις οποίες οι νέοι μπορούν να ενημερωθούν για τις ευκαιρίες κατάρτισης, τα μονοπάτια σταδιοδρομίας και τις δεξιότητες που απαιτούνται στον κατασκευαστικό τομέα.
- **Ενημερωτικές συναντήσεις στα σχολεία.**

Αποτελέσματα και επιπτώσεις

Ο επαγγελματικός προσανατολισμός στις κατασκευές έδειξε σημαντικά αποτελέσματα:

- **Αυξημένη ευαισθητοποίηση:** Οι συμμετέχοντες αποκτούν σαφή κατανόηση των ευκαιριών και των προκλήσεων του κατασκευαστικού τομέα.

- **Βελτίωση δεξιοτήτων:** πρακτικά εργαστήρια και στοχευμένη κατάρτιση συμβάλλουν στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των δεξιοτήτων που κατέχουν και εκείνων που απαιτούνται από την αγορά.
- **Ένταξη στην αγορά εργασίας:** Πολλοί συμμετέχοντες βρίσκουν εργασία χάρη στην υποστήριξη που λαμβάνουν κατά τη διάρκεια του προγράμματος, συμβάλλοντας έτσι στον τομέα.
- **Προώθηση της ποικιλομορφίας:** Ο επαγγελματικός προσανατολισμός προωθεί την ένταξη διαφορετικών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των νέων, των γυναικών και των προσφύγων, στην αγορά εργασίας στον τομέα των κατασκευών.

Ο επαγγελματικός προσανατολισμός στις κατασκευές αποτελεί βασικό βήμα για να εξασφαλιστεί ότι οι νεοεισερχόμενοι στον τομέα είναι καλά προετοιμασμένοι και γνωρίζουν τις επιλογές τους. Μέσω μιας δομημένης και εξατομικευμένης προσέγγισης, το πρόγραμμα αυτό όχι μόνο συμβάλλει στην ανάπτυξη των απαραίτητων δεξιοτήτων, αλλά και προωθεί την ένταξη και την ποικιλομορφία σε έναν κρίσιμο τομέα για την οικονομία. Επένδυση στον επαγγελματικό προσανατολισμό σημαίνει επένδυση στο μέλλον των κατασκευών και στη βιώσιμη ανάπτυξη των κοινοτήτων.

Στην Ισπανία, με επίκεντρο τον κατασκευαστικό τομέα, η Fundació Laboral de la Construcció έχει αναπτύξει εργαλεία και πόρους που συγκεντρώνονται σε μια εργαλειοθήκη με τίτλο "**Generación Cambio**". Τη διαχείριση της έχει αναλάβει μια ομάδα συμβούλων καθοδήγησης που είναι εξειδικευμένοι στον κατασκευαστικό κλάδο και οι οποίοι έρχονται σε άμεση επαφή με όλα εκείνα τα άτομα που θα ήθελαν να μάθουν περισσότερα για τον κλάδο (ιδίως για τις ευκαιρίες κατάρτισης και απασχόλησης). Συνεργάζονται στενά συνδεδεμένοι με τις εθνικές υπηρεσίες απασχόλησης, τους τοπικούς φορείς για την κοινωνικο-εργασιακή ένταξη, την κοινότητα κατάρτισης και εκπαίδευσης και τις κατασκευαστικές εταιρείες.

Εκτός από την παροχή επαγγελματικού προσανατολισμού για τους χρήστες, η εργαλειοθήκη περιλαμβάνει πόρους για τους συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού που μπορεί να ενδιαφέρονται να μάθουν περισσότερα για τον κατασκευαστικό τομέα, καθώς και πόρους για τις επιχειρήσεις.

Μέχρι σήμερα, το έργο είχε ισχυρό τοπικό αντίκτυπο, αναπτύσσοντας την ολοκληρωμένη δράση του ως πιλοτικό έργο στην πρώτη φάση στην Ανδαλουσία, τις Βαλεαρίδες Νήσους, την Καστίλη και Λεόν και τη Ναβάρρα. Μια δεύτερη φάση θα εφαρμοστεί στα υπόλοιπα ισπανικά εδάφη.

Σε γενικότερο επίπεδο, το Υπουργείο Παιδείας, Επαγγελματικής Κατάρτισης και Αθλητισμού συμμετέχει στο ευρωπαϊκό δίκτυο [Euroguidance](#) των Εθνικών Κέντρων Πόρων και Πληροφοριών για τον Προσανατολισμό, το οποίο υπάρχει σε 34 χώρες.

Η πρωτοβουλία εντάσσεται στο πλαίσιο των δράσεων του σχεδίου για την επαγγελματική κατάρτιση, την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και την απασχολησιμότητα, και συγκεκριμένα της επέκτασης των εργαλείων επαγγελματικού προσανατολισμού. Η Euroguidance Spain παρέχει εργαλεία και πόρους για τον επαγγελματικό προσανατολισμό και τη συμβουλευτική στην επίσημη Πύλη για τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό και την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση "[TodoFP](#)", η οποία αποτελεί μέρος της ιστοσελίδας του Υπουργείου Παιδείας, Επαγγελματικής Κατάρτισης και Αθλητισμού.

2.2 Αποτελέσματα από την έρευνα πεδίου

Σε συνέχεια των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Πακέτου Εργασίας 2, οι εταίροι συμμετείχαν σε μια ομάδα εστίασης συμβούλων, μελών ή μη της ομάδας υψηλού επιπέδου, για να συμπληρώσουν τις πληροφορίες που συλλέχθηκαν στο πλαίσιο της έρευνας γραφείου. Η εργασία αυτή έγινε ανά χώρα, με συνεργατικό τρόπο. Σε κάθε χώρα παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα της εθνικής έρευνας γραφείου, ώστε να επιτευχθεί μια ολοκληρωμένη επισκόπηση των ερευνητικών ευρημάτων που σχετίζονται με το εθνικό πλαίσιο.

Στη συνέχεια, μέσω μιας ανοιχτής συζήτησης, όλοι οι συμμετέχοντες εξέφρασαν ελεύθερα τις απόψεις τους, συμβάλλοντας στην ανταλλαγή απόψεων και ιδεών σχετικά με αυτά τα θεμελιωδώς σημαντικά θέματα.

Στην **Κύπρο**, οι συμμετέχοντες επικύρωσαν τα ευρήματα της έρευνας γραφείου, παρέχοντας συστάσεις με βάση τη συναίνεση για την οργανωτική ανάπτυξη. Συγκεκριμένα, προέκυψε ότι είναι σημαντικό να **εφαρμοστούν προγράμματα συνεχούς μάθησης** προσαρμοσμένα σε διαφορετικούς ρόλους και στάδια σταδιοδρομίας και να αναπτυχθούν δομημένοι πόροι κατάρτισης

για την ενίσχυση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των εργαζομένων. Επιπλέον, θα πρέπει να δημιουργηθούν ευκαιρίες για επαγγελματική ανάπτυξη που θα προωθούν την οργανωτική απόδοση.

Για την προώθηση **της πιστοποίησης των επαγγελματικών προσόντων**, η καθιέρωση προγραμμάτων κινήτρων που υποστηρίζουν την επιδίωξη πιστοποίησης των εργαζομένων και η παροχή πόρων κατάρτισης και ευέλικτου προγραμματισμού για την ανάπτυξη των επαγγελματιών είναι οι βασικές δράσεις.

Τέλος, όσον αφορά την **ολοκληρωμένη κατάρτιση στον κατασκευαστικό τομέα**, υπάρχει ανάγκη να σχεδιαστούν στοχευμένες ενότητες κατάρτισης που να καλύπτουν συγκεκριμένες ανάγκες του εργατικού δυναμικού, να παρέχεται ολοκληρωμένη κατάρτιση σε όλα τα οργανωτικά επίπεδα και να δοθεί έμφαση στην αύξηση των προτύπων στον τομέα μέσω της βελτίωσης των δεξιοτήτων και της καινοτομίας.

Στην Ιταλία, η έρευνα που κατατέθηκε διεξήχθη με μια μικρή ομάδα εκπαιδευτών από τις εδαφικές οικοδομικές σχολές που συντονίζει η Formedil σε εθνικό επίπεδο. Οι συμμετέχοντες συζήτησαν το ρόλο των εκπαιδευτών και των συμβούλων στον κατασκευαστικό τομέα, τονίζοντας τη σημασία της συνεργασίας μεταξύ τους και τη χρήση καινοτόμων μεθοδολογιών για τη μετάδοση δεξιοτήτων και γνώσεων.

Προέκυψε ότι είναι σημαντικό να **επικαιροποιηθεί η δομή του συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης**, προωθώντας επίσης την εισαγωγή θεμάτων που θα μπορούσαν να ευαισθητοποιήσουν σε σημαντικά θέματα (όπως τα θέματα που σχετίζονται με την κουλτούρα της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία).

Οι εκθέσεις και οι εκδηλώσεις προσανατολισμού δεν μπορούν να είναι η μόνη μέθοδος για την προσέλκυση νέων. Πράγματι, ο ρόλος των σχολείων και των εκπαιδευτικών είναι θεμελιώδης στην πορεία ανάπτυξης ενός νέου που πρέπει να επιλέξει πώς θα συνεχίσει τις σπουδές του. Είναι δυνατή η ευαισθητοποίηση και ο προσανατολισμός των νέων μέσω στοχευμένων προγραμμάτων στα σχολεία, συνεργαζόμενοι επίσης με οργανισμούς επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης του τομέα που γνωρίζουν τον παραγωγικό ιστό.

Επιπλέον, πρέπει να προωθηθούν εργαλεία όπως **η μαθητεία και η εναλλαγή εργασίας-σχολείου** για να εισέλθουν νέοι με εμπειρία στην αγορά εργασίας. Πράγματι, ενώ ο νεαρός σπουδαστής προσεγγίζει τον κατασκευαστικό κλάδο και αποκτά εμπειρίες από τη μελλοντική του εργασία, οι επιχειρήσεις μπορούν να επωφεληθούν από την ύπαρξη ενός μαθητευόμενου ή ενός ασκούμενου που θα ενταχθεί στον κλάδο στο τέλος της εκπαίδευσης.

Η εναλλαγή μεταξύ σχολείου και εργασίας στις κατασκευές είναι ένα θεμελιώδες εκπαιδευτικό μοντέλο που προετοιμάζει τους νέους να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της αγοράς εργασίας. Με την ενσωμάτωση της θεωρητικής και της πρακτικής κατάρτισης, η προσέγγιση αυτή όχι μόνο εμπλουτίζει τις επαγγελματικές δεξιότητες των σπουδαστών, αλλά και προάγει μια κουλτούρα συνεχούς μάθησης και υπευθυνότητας. Η επένδυση σε προγράμματα εναλλαγής σημαίνει συμβολή σε έναν πιο καταρτισμένο κατασκευαστικό τομέα και σε ένα εργατικό δυναμικό έτοιμο να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις του μέλλοντος.

Από τη συζήτηση προέκυψε επίσης ότι είναι σημαντικό να χρησιμοποιούνται **καινοτόμες παιδαγωγικές τεχνικές** που μπορούν να βοηθήσουν να έρθουν οι νέοι πιο κοντά στον τομέα, παρουσιάζοντας μαθήματα σχετικά με τις νέες τεχνολογίες και πρακτικές που τους επιτρέπουν να προσεγγίσουν τις κατασκευές με συνειδητό και ενθαρρυντικό τρόπο.

Συμβαίνει πολύ συχνά οι νέοι να δυσκολεύονται να κατανοήσουν τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό των ευκαιριών στον τομέα. Σε αυτό το πλαίσιο, θεμελιώδη ρόλο διαδραματίζουν επίσης **οι συλλογικές διαπραγματεύσεις του τομέα**, οι οποίες προσφέρουν πολλές προστασίες και εγγυήσεις στους εργαζόμενους στις κατασκευές στην Ιταλία μέσω ενός συστήματος παραταξιακών φορέων που παρέχουν κατάρτιση, ασφάλεια και μέτρα πρόνοιας, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης και των συμπληρωματικών συντάξεων. Οι εκπαιδευτές και οι σύμβουλοι πρέπει επίσης να γνωρίζουν αυτές τις πτυχές για να παρουσιάζουν τις ευκαιρίες σταδιοδρομίας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Στην Ισπανία, τέσσερις σύμβουλοι επαγγελματικού προσανατολισμού από το Fundació Laboral de la Construcció συμμετείχαν στην αναθεώρηση της έρευνας γραφείου και στον προβληματισμό σχετικά με τις κύριες πτυχές των πτυχών που πρέπει να ληφθούν υπόψη προκειμένου οι επαγγελματίες του επαγγελματικού προσανατολισμού και της συμβουλευτικής να είναι περισσότερο εξοικειωμένοι με τον κατασκευαστικό τομέα και τα χαρακτηριστικά του,

με απώτερο στόχο να τους παράσχουν σχετικές πληροφορίες που θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να κατευθύνουν τους νέους και τους ανέργους στον τομέα.

Από τη συζήτηση προέκυψε ότι το σημαντικότερο εμπόδιο είναι **η έλλειψη γνώσεων** των συμβούλων επαγγελματικού προσανατολισμού σχετικά με τον κατασκευαστικό τομέα και τον τρέχοντα μετασχηματισμό του. Το κενό αυτό περιορίζει την ικανότητά τους να καθοδηγούν αποτελεσματικά τους νέους και τους ενήλικες προς τις ευκαιρίες απασχόλησης στον τομέα. Οι σύμβουλοι επαγγελματικού προσανατολισμού χρειάζονται στοχευμένες πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες του τομέα, τόσο τις παραδοσιακές όσο και τις αναδυόμενες τάσεις, όπως οι τεχνολογίες (όπως η BIM ή η επαυξημένη πραγματικότητα), καθώς και μια βαθύτερη κατανόηση της βιωσιμότητας και των πράσινων πτυχών (ενεργειακή απόδοση ή κυκλική οικονομία).

Προέκυψε **ότι αν οι σύμβουλοι επαγγελματικού προσανατολισμού και οι εκπαιδευτές είχαν βαθύτερη κατανόηση** του τομέα, θα μπορούσαν να μετασχηματίσουν την αρνητική αντίληψη που συνδέεται με τις κατασκευές και να προσελκύσουν περισσότερους νέους, ιδίως εκείνους που θα τελειώσουν σύντομα την υποχρεωτική δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Επιπλέον, προέκυψε ότι είναι απαραίτητο να προωθηθούν στρατηγικές συμμαχίες μεταξύ επιχειρήσεων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και υπηρεσιών απασχόλησης για τη δημιουργία σχετικών και αποτελεσματικών προγραμμάτων κατάρτισης που ανταποκρίνονται στις πραγματικές απαιτήσεις της αγοράς.

Τέλος, είναι σημαντικό να **οργανώνονται προγράμματα κατάρτισης για τους συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού με έμφαση στις νέες τεχνολογίες και τις τάσεις του τομέα**. Για την προσέλκυση νέων, απαιτούνται **τακτικές επισκέψεις σε εργοτάξια** και εταιρείες για τους συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού, ώστε να αποκτήσουν εμπειρία από πρώτο χέρι. Όσον αφορά τις στρατηγικές επικοινωνίας, είναι θεμελιώδους σημασίας **ο σχεδιασμός εκστρατειών για τη βελτίωση της αντίληψης του τομέα, με στόχο τους μαθητές, τους γονείς και τους εκπαιδευτικούς**.

Η ανάπτυξη περισσότερων πιλοτικών προγραμμάτων με καθηλωτικές τεχνολογίες (προσομοίωση AR/VR) και μάθηση βάσει σχεδίου θα μπορούσε να είναι χρήσιμη.

Τέλος, είναι σημαντικό να δημιουργηθούν **δίκτυα συνεργασίας** μεταξύ σχολείων, επιχειρήσεων και υπηρεσιών απασχόλησης για την ανταλλαγή πόρων και γνώσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

3.1 Σύσταση για τους συμβούλους και τους εκπαιδευτές

Τα αποτελέσματα που συλλέχθηκαν κατά τις δύο φάσεις της έρευνας χρησιμοποιήθηκαν για την ανάπτυξη ενός καταλόγου **συστάσεων** για τους συμβούλους και τους εκπαιδευτές που παρατίθενται παρακάτω:

- **Εκπαίδευση των εκπαιδευτών και των συμβούλων**

Είναι σημαντικό να παρέχεται κατάρτιση στους εκπαιδευτές και τους συμβούλους, ώστε να είναι εξοικειωμένοι με τον τομέα για να παρουσιάσουν στους νέους όλες τις ευκαιρίες. Οι εκπαιδευτές πρέπει να είναι προετοιμασμένοι να παρέχουν στοχευμένα προγράμματα κατάρτισης λαμβάνοντας υπόψη τις καινοτομίες και τις ειδικές ανάγκες του κατασκευαστικού τομέα. Επιπλέον, η προσέγγιση πρέπει να συνδυάζει αποτελεσματικά τη θεωρία και την πράξη.

Οι εκπαιδευτές και οι σύμβουλοι πρέπει να γνωρίζουν την πραγματικότητα του χώρου για να διδάξουν στους νέους πώς να συμπεριφέρονται στους συναδέλφους και πώς να χρησιμοποιούν τα μηχανήματα. Πρέπει να λειτουργούν στενά με τους νέους και να συμμετέχουν ενεργά στην εκπαιδευτική πορεία.

- **Προσαρμογή της καθοδήγησης και της κατάρτισης στις τάσεις της επικαιρότητας**

Η κατάρτιση και η καθοδήγηση πρέπει να βελτιωθούν με βάση νέες τεχνικές, εργαλεία και υλικά που στοχεύουν στην προσέλκυση νέων στα σχολεία. Είναι σημαντικό να δρομολογηθούν μορφές συνεργασίας και εμπιστοσύνης με τα σχολεία και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, ώστε να καθοδηγούνται οι επιλογές τους με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

- **Παρουσίαση της προστασίας και των δικαιωμάτων που εγγυώνται οι συλλογικές διαπραγματεύσεις του τομέα**

Είναι σημαντικό οι νέοι να γνωρίζουν την προστασία που εγγυώνται οι συλλογικές διαπραγματεύσεις όχι μόνο όσον αφορά τους μισθούς αλλά και την κατάρτιση, την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια και τη συμπληρωματική πρόνοια.

- **Δημιουργία δικτύων συνεργασίας με κλαδικούς οργανισμούς κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων των παραϊατρικών ιδρυμάτων, όπου υπάρχουν, των σχολείων και των πανεπιστημίων.**

Οι εκπαιδευτές και οι σύμβουλοι πρέπει να συμμετέχουν πλήρως στην εκπαιδευτική διαδικασία και είναι σημαντικό να δημιουργήσουν δίκτυα συνεργασίας με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς, ιδίως με τα σχολεία, τα παραϊατρικά ιδρύματα και τα πανεπιστήμια.

- **Δώστε προσοχή στις ανάγκες των νέων**

Οι εκπαιδευτές πρέπει να αναλύουν τις φιλοδοξίες και τα ενδιαφέροντα των νέων όλων των ηλικιών για να κατανοήσουν τις ανάγκες τους. Είναι σημαντικό να τους ενθαρρύνουν να ενταχθούν στον τομέα με βάση την εκπαίδευσή τους και τις δεξιότητές τους για να βελτιώσουν την ευαισθητοποίηση και τις δυνάμεις τους.

- **Ανάλυση των αναγκών των επιχειρήσεων και των νέων, συμπεριλαμβανομένων των οικογενειών**

Τόσο οι σύμβουλοι όσο και οι εκπαιδευτές πρέπει να γνωρίζουν τις ανάγκες των επιχειρήσεων και των νέων, ώστε να μειωθεί η αναντιστοιχία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης. Η δημιουργία μιας συνέργειας μεταξύ επιχειρήσεων και διάστασης κατάρτισης είναι απαραίτητη, επίσης μέσω των παρεμβατικών φορέων όπου υπάρχουν.

Για παράδειγμα, μπορεί να είναι χρήσιμο να διανεμηθούν ερωτηματολόγια για τη χαρτογράφηση των αναγκών και την κατάρτιση ενός σχεδίου επαγγελματικής ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο αυτό, είναι επίσης χρήσιμο να συμμετέχουν οι οικογένειες των νέων στις δραστηριότητες προσανατολισμού, προωθώντας τοπικές δραστηριότητες προσανατολισμού και ενεργά εργαστήρια.

- **Φέρτε τις επιχειρήσεις πιο κοντά στους νέους**

Οι σύμβουλοι και οι εκπαιδευτές λειτουργούν ως συνδετικός κρίκος μεταξύ των επιχειρήσεων και των νέων. Κατά συνέπεια, είναι σημαντικό όχι μόνο να παρακινηθούν οι νέοι, αλλά και να βρεθούν πρόθυμες και κατάλληλες εταιρείες για να δημιουργηθούν μονοπάτια ανάπτυξης και να εξασφαλιστεί η συνεχής μάθηση.

- **Ενθαρρύνετε τη χρήση διαδραστικών εργαλείων και πλατφορμών για την εξασφάλιση αποτελεσματικής ανταλλαγής μεταξύ της ζήτησης και της προσφοράς εργασίας στον τομέα**

Οι εκπαιδευτές και οι σύμβουλοι πρέπει να γνωρίζουν τα εργαλεία και τις πλατφόρμες που χρησιμοποιούνται στον τομέα, ώστε να διασφαλίζεται η αντιστοιχία μεταξύ των διαφορετικών αναγκών της αγοράς και των αναγκών των νέων.

- **Ανταλλαγή ορθών πρακτικών με άλλα ευρωπαϊκά συστήματα και χώρες**

Καθώς ο κατασκευαστικός τομέας χαρακτηρίζεται από υψηλή κινητικότητα των εργαζομένων, είναι σημαντικό οι εκπαιδευτές και οι σύμβουλοι να ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τις υφιστάμενες ορθές πρακτικές και τις διαφορετικές διαδρομές κατάρτισης.

3.2 Συμπεράσματα

Συμπερασματικά, η έρευνα έδειξε ότι σε κάθε χώρα δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στην απασχολησιμότητα και στην ελκυστικότητα του κατασκευαστικού τομέα. Αυτές οι πτυχές πρέπει να βελτιωθούν όχι μόνο για να προσελκύσουν νέους εργαζομένους αλλά και για να παραμείνουν στον τομέα και να εξελίξουν την επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

Προέκυψε ότι είναι απαραίτητο να **αξιολογηθούν τα δυνατά και αδύνατα σημεία κάθε συστήματος εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης** για τη βελτίωση ορισμένων πτυχών που δυσχεραίνουν την ομαλή ένταξη των νέων, σε έναν τομέα που συχνά χαρακτηρίζεται από

σκληρή εργασία. Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και οι κλαδικοί οργανισμοί κατάρτισης είναι οι πρώτοι που εμπλέκονται στις διαδικασίες κατάρτισης και είναι σημαντικό να είναι κατάλληλα δομημένα ώστε να αντιμετωπίζουν τις ανάγκες και τις φιλοδοξίες των νέων, ενισχύοντας τις δεξιότητες και τις ικανότητές τους.

Στο πλαίσιο αυτό, **οι σύμβουλοι και οι εκπαιδευτές διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο**, διότι βρίσκονται κοντά τόσο στις επιχειρήσεις όσο και στους νέους. Μπορούν να αποτελέσουν τον συνδετικό κρίκο μεταξύ της κατάρτισης και της διάστασης της εργασίας. Για το λόγο αυτό, είναι σημαντικό να γνωρίζουν τις ευκαιρίες που προσφέρει ο τομέας, παρουσιάζοντας αυτές στους νέους με τα κατάλληλα μέσα και εργαλεία.

Τελικά, **όλοι οι εμπλεκόμενοι στη διαδικασία κατάρτισης πρέπει να προωθούν όλο και περισσότερο τις γνώσεις του τομέα**, δημιουργώντας συνέργειες μεταξύ σχολείων, επιχειρήσεων και νέων.